

Verbatim records

XIV Riigikogu, II Istungjärk, Täiskogu korraline istung

Wednesday, 06.11.2019, 14:00

Edited

14:00 Istungi rakendamine

1. 14:03 Energiamaajanduse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (48 SE) kolmas lugemine
2. 14:06 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel ÜRO rahuvalvemissioonil Liibanonis" eelnõu (63 OE) teine lugemine
3. 14:11 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu sõjalisel missioonil EUNAVFOR Med/Sophia" eelnõu (64 OE) teine lugemine
4. 14:18 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni missioonil Iraagis" eelnõu (65 OE) teine lugemine
5. 14:22 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil Inherent Resolve" eelnõu (66 OE) teine lugemine
6. 14:27 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel konfliktijärgsel rahutagamissioonil Liibanonis, Iisraelis, Egiptuses ja Süürias" eelnõu (67 OE) teine lugemine
7. 14:32 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni või selle liikmesriigi, Euroopa Liidu või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juhitalval muul rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil sellesse esmakordsel panustamisel" eelnõu (68 OE) teine lugemine
8. 14:41 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni reageerimisjõudude koosseisus" eelnõu (69 OE) teine lugemine
9. 14:45 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu väljaõppemissioonil ja ÜRO rahutagamissioonil Malis" eelnõu (70 OE) teine lugemine
10. 14:53 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Ühendkuningriigi ühendekspeditsiooniväge koosseisus" eelnõu (71 OE) teine lugemine
11. 14:59 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel väljaõppe- ja nõustamissioonil Afganistanis" eelnõu (72 OE) teine lugemine
12. 15:04 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Prantsusmaa sõjalisel operatsioonil Barkhane Malis" eelnõu (73 OE) teine lugemine
13. 15:18 Meresõiduohutuse seaduse ja raudteeseaduse muutmise seaduse eelnõu (47 SE) teine lugemine
14. 16:43 Väärtpaberituru seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (28 SE) teine lugemine
15. 17:03 Maksubaasi kahandamise ja kasumi ümberpaigutamise ennetamiseks maksulepingutega seotud meetmete rakendamise mitmepoolse konventsiooni ratifitseerimise seaduse eelnõu (88 SE) esimene lugemine
16. 17:13 Eesti Vabariigi valitsuse ja Hiina Rahvavabariigi Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise ja maksupettuste tõkestamise lepingu ja selle juurde kuuluva protokolliga ratifitseerimise seaduse eelnõu (93 SE) esimene lugemine

14:00 Istungi rakendamine

11:56 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Tere päevast, austatud Riigikogu! Alustame Riigikogu täiskogu II istungjärgu 7. töönädala kolmapäevast istungit. Riigikogu liikmetel on võimalus üle anda eelnõusid ja arupärimisi. Maris Lauri, palun!

13:00 Maris Lauri

Lugupeetud istungi juhataja! Head kolleegid! Eesti põhiseaduse § 37 ütleb, et igaühel on õigus saada eestikeelset õpetust. Kahjuks on nii, et see kõige eestikeelsem õpetus ehk õppimine eestikeelses koolis ei saa riigilt piisavalt tuge ja seda tuge ei saa just need, kelle kodune keel ei ole eesti keel. Riik toetab eesti keele õpet vene koolides ja lasteaedades, ta toetab keelekümblust, ta toetab uussisserändajaid, sealhulgas neid Eesti lapsi, kes on õppinud mõned aastad välismaal, aga ta ei toeta neid noori ja lapsi, kes lähevad eestikeelsesse kooli ja kelle kodune keel ei ole eesti keel. See on suur probleem. Nende laste hulk ja osakaal on väga kiiresti kasvanud, väga mitmed koolid on sellega hädas, eriti Ida-Virumaal, aga probleeme on näiteks ka Valgas, ja nagu ma kuulsin, ka Saares, kus kutseõppeasutustesse tulevad noored teisest Eesti otsast, aga nad ei oska piisavalt eesti keelt. Reformierakonna 19 liikme nimel esitan arupärimise haridus- ja teadusminister Mailis Repsile küsimustega, mis puudutavad just nimelt seda teemat. Mida plaanitakse teha, et seda probleemi lahendada? Kas on valmimas süsteemne toetusprogramm ja millist rahalist tuge minister sellele näeb? Aitäh!

13:02 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Rohkem arupärimiste ja eelnõude üleandmise soove ei ole. Olen Riigikogu juhatuse nimel vastu võtnud ühe arupärimise. Riigikogu juhatus menetleb seda Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse alusel. Kohaloleku kontroll, palun!

Kohaloleku kontroll

Kohalolijaks registreerus 88 Riigikogu liiget, puudub 13.

1. 14:03 Energiamajanduse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (48 SE) kolmas lugemine

13:03 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Tänases päevakorras on 16 päevakorrapunkti. Esimene päevakorrapunkt on energiamajanduse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu 48 kolmas lugemine. Kas fraktsioonidel on soovi pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole, läheme lõpphääletuse juurde.

Austatud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud energiamajanduse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu 48. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 89 Riigikogu liiget, vastuolijaid ja erapooletuid ei ole. Seadus on vastu võetud.

2. 14:06 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel ÜRO rahuvalvemissioonil Liibanonis" eelnõu (63 OE) teine lugemine

13:06 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Läheme edasi. Tänane teine päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel ÜRO rahuvalvemissioonil Liibanonis" eelnõu 63 teine lugemine. Ma palun ettekandjaks riigikaitsekomisjoni liikme Madis Millingu.

13:06 Madis Milling

Austatud istungi juhataja! Head kolleegid! Riigikaitsekomisjon arutas eelnõu enne teisele lugemisele esitamist oma k.a 21. oktoobri istungil. Sellel istungil kiitis riigikaitsekomisjon konsensuslikult heaks eelnõu teise lugemise teksti ja seletuskirja. Käesoleva aasta 5. novembril toimus riigikaitse- ja väliskomisjoni ühine väljasõiduistung Kaitseväge peastaapi, kus Kaitseväge esindajad andsid ülevaate ka missioonide piirkondades toimuvast.

Muudatusettepanekute esitamise tähtajaks ei esitatud eelnõu kohta ühtegi muudatusettepanekut. Juhtivkomisjonina riigikaitsekomisjon eelnõu kohta keelelisi täpsustusi ei teinud. Lähtudes asjaolust, et UNIFIL-is osalemine aitab kaasa julgeoleku ja stabiilsuse tugevdamisele nii Lähis-Idas kui ka mujal maailmas ning ÜRO missioonidel osalemine tuleneb ka Eesti ÜRO-liikmesusest, otsustas riigikaitsekomisjon oma k.a 21. oktoobri istungil konsensuslikult, et eelnõu esitataks teiseks lugemiseks Riigikogu täiskogu päevakorda k.a 6. novembriks. Lisaks otsustas riigikaitsekomisjon konsensuslikult, et Riigikogule tehakse ettepanek eelnõu teine lugemine lõpetada, Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse §-le 109 tuginedes eelnõu lõpphääletusele panna ja Riigikogu otsusena vastu võtta. Aitäh!

13:08 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Lugupeetud ettekandja, teile küsimusi ei ole. Kas Riigikogu liikmetel on soovi pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole. Kuna eelnõu kohta muudatusettepanekuid esitatud ei ole, siis me saame kohe lõpphääletuse juurde minna.

Austatud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel ÜRO rahuvalvemissioonil Liibanonis" eelnõu 63. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 76 Riigikogu liiget, vastuolijaid ja erapooletuid ei ole. Otsus on vastu võetud.

3. 14:11 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu sõjalisel missioonil EUNAVFOR Med/Sophia" eelnõu (64 OE) teine lugemine

13:11 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Läheme edasi. Täna kolmas päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu sõjalisel missioonil EUNAVFOR Med/Sophia" eelnõu 64 teine lugemine. Ettekandja on riigikaitsekomisjoni liige Alar Laneman.

13:11 Alar Laneman

Lugupeetud istungi juhataja! Austatud kolleegid! Käesoleva eelnõu esitas Vabariigi Valitsus Riigikogule k.a 10. septembril, esimene lugemine oli 25. septembril. Muudatusettepanekute esitamise tähtajaks, mis oli k.a 9. oktoobril kell 17.15, eelnõu kohta väljastpoolt juhtivkomisjoni ühtegi muudatusettepanekut ei esitatud.

Riigikaitsekomisjon arutas eelnõu enne teisele lugemisele esitamist oma k.a 21. oktoobri istungil. Sellel istungil kiitis riigikaitsekomisjon konsensuslikult heaks muudatusettepaneku, eelnõu teise lugemise teksti ja seletuskirja.

Käesoleva aasta 5. novembril toimus riigikaitse- ja väliskomisjoni ühine väljasõiduistung Kaitseväge peastaapi, kus Kaitseväge juhataja andis ülevaate missioonide piirkondades toimuvast.

Keeletoimetaja soovitusel tegi riigikaitsekomisjon eelnõu punktis 1 ühe keelelise täpsustuse, lisades pärast sõna "sätestatud" sõna "Kaitseväge". See täpsustus ühtlustab eelnõu teksti sõnastust teiste Kaitseväge osalusega missioonide eelnõude sõnastusega.

Muudatusettepanekust. 26. septembril 2019 ehk päev pärast arutluse all oleva eelnõu esimest lugemist Riigikogus pikendas Euroopa Liidu Nõukogu oma otsusega EUNAVFOR Med/Sophia missiooni mandaati kuni 2020. aasta 31. märtsini. Lähtudes eeltoodust, Riigikogus eelmisel aastal toimunud sama missiooni eelnõu menetlusest ja riigikaitsekomisjoni nõunik-sekretariaadijuhataja soovitusel esitas riigikaitsekomisjon konsensuslikult eelnõu kohta ühe muudatusettepaneku. Muudatusettepaneku kohaselt saab Eesti Kaitseväge EUNAVFOR Med/Sophia missioonil osalemist jätkata vaid Euroopa Liidu Nõukogu mandaadi olemasolu korral. Eelnõu esitajat esindavad Kaitseministeeriumi ametnikud toetasid eelnõu kohta tehtud keelelist täpsustust ja muudatusettepanekut. Eelnõu teise lugemise tekstis on keeleline täpsustus ja muudatusettepanek allajoonituna eristatavad.

Tulles eelnõu põhieesmärgi juurde, märgin, et osaledes solidaarselt teiste Euroopa Liidu riikidega sellel missioonil, aitame kaasa Euroopasse suunduva illegaalse immigratsiooni tõkestamisele.

Tulenevalt eeltoodust tegi riigikaitsekomisjon oma k.a 21. oktoobri istungil konsensuslikult järgnevad menetluslikud otsused ja ettepanekud. Esiteks otsustati esitada eelnõu teiseks lugemiseks Riigikogu tänase istungi päevakorda, teiseks tehakse Riigikogule ettepanek eelnõu teine lugemine lõpetada ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse §-le 109 tuginedes panna eelnõu lõpphääletusele ja Riigikogu otsusena vastu võtta. Tänan!

13:15 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Austatud ettekandja, teile küsimusi ei ole. Kas Riigikogu liikmetel on soovi pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole. Eelnõu kohta on esitatud ka üks muudatusettepanek, selle on esitanud riigikaitsekomisjon ja juhtivkomisjoni seisukoht on arvestada ettepanekut täielikult. Juhtivkomisjoni ettepanek on panna eelnõu 64 lõpphääletusele. Me lähemegi lõpphääletuse juurde. Austatud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu sõjalisel missioonil EUNAVFOR Med/Sophia" eelnõu 64. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 67 Riigikogu liiget, vastuolijaid ja erapooletuid ei ole. Otsus on vastu võetud.

4. 14:18 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni missioonil Iraagis" eelnõu (65 OE) teine lugemine

13:18 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Tänane neljas päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni missioonil Iraagis" eelnõu 65 teine lugemine. Ettekandja on riigikaitsekomisjoni liige Anneli Ott. Palun!

13:18 Anneli Ott

Lugupeetud istungi juhataja! Head kolleegid! Eelnõu esitas Vabariigi Valitsus k.a 10. septembril. Esimene lugemine toimus k.a 25. septembril. Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg oli 9. oktoobril kell 17.15 ja eelnõu kohta ühtegi muudatusettepanekut ei esitatud. Riigikaitsekomisjon arutas eelnõu enne teisele lugemisele esitamist oma k.a 21. oktoobri istungil ning kiitis konsensuslikult heaks eelnõu teise lugemise teksti ja seletuskirja.

Käesoleva aasta 5. novembril toimus riigikaitse- ja väliskomisjoni ühine väljasõiduistung Kaitseväge peastaapi, kus Kaitseväge esindajad andsid ülevaate missioonide piirkondades toimuvast. Eelnõu alusel otsustatakse kuni viie kaitseväelase osalemise jätkamine NATO missioonil NMI Iraagis.

Menetluslikud otsused. Käesoleva aasta 21. oktoobri istungil otsustas riigikaitsekomisjon konsensuslikult, et eelnõu esitataks teiseks lugemiseks Riigikogu täiskogu päevakorda k.a 6. novembriks. Lisaks otsustas riigikaitsekomisjon konsensuslikult, et Riigikogule tehakse ettepanek teine lugemine lõpetada ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse §-le 109 tuginedes eelnõu lõpphääletusele panna ja Riigikogu otsusena vastu võtta. Tänan!

13:20 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Austatud ettekandja, teile küsimusi ei ole. Kas Riigikogu liikmetel on soovi pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole. Muudatusettepanekuid eelnõu kohta esitatud ei ole. Me saame minna lõpphääletuse juurde.

Austatud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni missioonil Iraagis" eelnõu 65. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 61 Riigikogu liiget, vastuolijaid ja erapooletuid ei olnud. Otsus on vastu võetud.

5. 14:22 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil Inherent Resolve" eelnõu (66 OE) teine lugemine

13:22 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Tänane viies päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil Inherent Resolve" eelnõu 66 teine lugemine. Ma palun ettekandjaks riigikaitsekomisjoni liikme Ants Laaneotsa.

13:23 Ants Laaneots

Austatud Riigikogu istungi juhataja! Head kolleegid! Antud eelnõu esitas Vabariigi Valitsus k.a 10. septembril. Esimene lugemine toimus k.a 25. septembril. Muudatusettepanekute esitamise tähtajaks, mis oli k.a 9. oktoobril kell 17.15, ei esitatud eelnõu kohta ühtegi muudatusettepanekut. Riigikaitsekomisjon arutas eelnõu enne teisele lugemisele esitamist oma k.a 21. oktoobri istungil ning kiitis konsensuslikult heaks eelnõu teise lugemise teksti ja seletuskirja.

Käesoleva aasta 5. novembril ehk eile toimus riigikaitse- ja väliskomisjoni ühine väljasõiduistung Kaitseväge peastaapi, kus Kaitseväge esindaja ehk Kaitseväge juhataja andis ülevaate missioonidest eri piirkondades ja sellest, mis seal toimub.

Antud eelnõu alusel otsustatakse kuni 20 Eesti kaitsevaelase osalemise jätkamine Ameerika Ühendriikide juhitalval ISIL-i vastasel rahvusvahelisel operatsioonil Inherent Resolve, mis eesti keeles on "vankumatu tahe".

Menetluslikud otsused. Oma k.a 21. oktoobri istungil otsustas riigikaitsekomisjon konsensuslikult, et eelnõu esitatakse teiseks lugemiseks Riigikogu täiskogu päevakorda k.a 6. novembriks. Lisaks otsustas riigikaitsekomisjon konsensuslikult, et Riigikogule tehakse ettepanek eelnõu teine lugemine lõpetada ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse §-le 109 tuginedes eelnõu lõpphääletusele panna ja Riigikogu otsusena vastu võtta. Tänan!

13:25 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Lugupeetud ettekandja, teile küsimusi ei ole. Kas Riigikogu liikmetel on soovi pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole. Saame minna lõpphääletuse juurde.

Austatud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil Inherent Resolve" eelnõu 66. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 62 Riigikogu liiget, vastuolijaid ja erapooletuid ei ole. Otsus on vastu võetud.

6. 14:27 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel konfliktijärgsel rahutagamissmissioonil Liibanonis, Iisraelis, Egiptuses ja Süürias" eelnõu (67 OE) teine lugemine

13:27 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Kuues päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel konfliktijärgsel rahutagamissmissioonil Liibanonis, Iisraelis, Egiptuses ja Süürias" eelnõu 67 teine lugemine. Ma palun ettekandjaks riigikaitsekomisjoni liikme Johannes Kerdi.

13:28 Johannes Kert

Lugupeetud istungi juhataja! Head kolleegid, daamid ja härrad! Antud eelnõu kohta on mul öelda järgmist. Riigikaitsekomisjon arutas eelnõu enne teisele lugemisele esitamist oma k.a 21. oktoobri istungil. Sellel istungil kiitis riigikaitsekomisjon konsensuslikult heaks eelnõu teise lugemise teksti ja seletuskirja.

Käeoleva aasta 5. novembril toimus riigikaitse- ja väliskomisjoni ühine väljasõiduistung Kaitseväge peastaapi, kus anti ülevaade missioonide piirkondades toimuvast.

Muudatusettepanekute esitamise tähtajaks, k.a 9. oktoobriks ei esitatud eelnõu kohta ühtegi muudatusettepanekut. Ka riigikaitsekomisjon juhtivkomisjonina eelnõu kohta keelelisi täpsustusi ei teinud.

ÜRO liikmesriigina aitab Eesti kaasa rahu saavutamisele kriisipiirkondades. Eesti osaleb aktiivselt ÜRO missioonidel, mis on kooskõlas meie välis- ja julgeolekupoliitilise otsusega suurendada nähtavust ÜRO-s. Välismissioonidel osalemine on üks olulisemaid välis- ja kaitsepoliitika vahendeid.

Tulenevalt eeltoodust otsustas riigikaitsekomisjon oma k.a 21. oktoobri istungil konsensuslikult, et Riigikogule tehakse ettepanek eelnõu teine lugemine lõpetada ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse §-le 109 tuginedes eelnõu lõpphääletusele panna ja Riigikogu otsusena vastu võtta. Täna tähelepanu eest!

13:30 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Austatud ettekandja, teile küsimusi ei ole. Kas Riigikogu liikmetel on soovi pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole ja me saame minna lõpphääletuse juurde.

Austatud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel konfliktijärgsel rahutagamissmissioonil Liibanonis, Iisraelis, Egiptuses ja Süürias" eelnõu 67. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 56 Riigikogu liiget, vastuolijaid ja erapooletuid ei olnud. Otsus on vastu võetud.

7. 14:32 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni või selle liikmesriigi, Euroopa Liidu või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juhital muul rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil sellesse esmakordsel panustamisel" eelnõu (68 OE) teine lugemine

13:32 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Seitsmes päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni või selle liikmesriigi, Euroopa Liidu või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juhital muul rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil sellesse esmakordsel panustamisel" eelnõu 68 teine lugemine. Ma palun ettekandjaks riigikaitsekomisjoni liikme Leo Kunnase.

13:33 Leo Kunnas

Austatud istungi juhataja! Head kolleegid! Selle eelnõu esitas Vabariigi Valitsus k.a 10. septembril, eelnõu esimene lugemine toimus 25. septembril. Muudatusettepanekute esitamise tähtajaks ehk 9. oktoobriks kella 17.15-ks ei esitatud eelnõu kohta ühtegi muudatusettepanekut.

Riigikaitsekomisjon arutas eelnõu enne teisele lugemisele esitamist 21. oktoobri istungil. Keeletoimetaja soovitusel tegi riigikaitsekomisjon eelnõu punktis 1 mõned keelelised täpsustused: jäeti välja sõna "sätestatu", mille tulemusena muutus sõnade järjekord ja sõna "peatüki" käändelõpp. Need täpsustused ühtlustavad eelnõu teksti sõnastust teiste Kaitseväge osalusega operatsioonide eelnõude sõnastustega. Eelnõu esitajat esindavad Kaitseministeeriumi ametnikud toetasid eelnõu kohta tehtud riigikaitsekomisjoni keelelisi täpsustusi. Sellel istungil kiitis riigikaitsekomisjon konsensuslikult heaks eelnõu teise lugemise teksti ja seletuskirja. Juhtivkomisjoni menetluslikud otsused ja ettepanekud. 21. oktoobri istungil otsustas riigikaitsekomisjon konsensuslikult, et eelnõu esitatakse teiseks lugemiseks Riigikogu täiskogu päevakorda k.a 6. novembriks. Ka otsustas riigikaitsekomisjon samal istungil konsensuslikult, et Riigikogule tehakse ettepanek eelnõu teine lugemine lõpetada ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse §-le 109 tuginedes eelnõu lõpphääletusele panna ja Riigikogu otsusena vastu võtta. See on kõik. Täna!

13:35 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh, lugupeetud ettekandja! Teile on ka küsimusi. Jürgen Ligi, palun!

13:35 Jürgen Ligi

Aitäh! Härra Kunnas! Ma vaikselt lootsin, et ehk teie kirjamehena veidi redigeerite seda kohutavat formalismi ja kantseliiti, mis nüüd juba umbes kümnes kord sealt puldist kõlab. Tegelikult tahaks teada sisust ja vähem kuulda neid formaalseid korduvaid-korduvaid sõnu. Aga mu küsimus ei ole mitte päris selle eelnõu kohta, vaid on üldine. Te oleksite võinud üritada natuke nendel ainetel rääkida. Juhtusin esmaspäeval kuulma teie pinginaabrit siin puldis pidamas tühjale saalile kõnet sellest, kuidas üks välismissioon on suur kolonialistlik akt ja veel midagi. Ma ei jäänud küll kuulama, aga see jahmatas. Kas komisjonis või teil fraktsioonis on olnud samasugused diskussioonid, et Eesti käib kolonialistina välismissioonidel?

13:36 Leo Kunnas

Antud sõnavõttus väljendas meie fraktsiooni liige Ruuben Kaalep oma isiklikku seisukohta selle Mali operatsiooniga seoses. Kui te juba küsisite, siis ma loomulikult ka vastan ja räägin selle osapooltest. Me toetame seal prantslasi ehk Prantsuse riiki, kes seda operatsiooni juhib. Prantslased on siin kompaniisuuruse üksusega, nad on mitu korda panustanud Ämaris. See on selge, et prantslasi me toetame tingimusteta. Aga teine selle operatsiooni osapool on Mali relvajõud. Nendega on kolm probleemi. Esiteks see, et sõjakuritegude suhtes ei ole nad puhtad poisid. Igas armees on sõjakurjategijaid, see on vältimatu, aga sõjakuriteod ei saa olla, ütleks niiviisi, tavaline praktika. Seal on veel kaks probleemi. Sellel konfliktil on oma etniline mõõde ja kahjuks on sellel konfliktil ka oma rassiline mõõde, sest lõunapoolsed hõimud on mustanahalised ja tuareegid teatud kontekstis on valgenahalised. Neid kõlbelisi ja moraalseid aspekte ei saa selle operatsiooni puhul eirata, seetõttu on ka selle konkreetse Mali operatsiooni suhtes jäetud meil hääletamine vabaks.

Aga see konkreetne operatsioon, mida mina käsitlen, on selles mõttes erinev – ma tutvustasin seda teile ka eelmisel korral põhjalikult –, et me arutame mandaadi andmist operatsioonile, mida veel ei toimu. Seda operatsiooni, mida see mandaat käsitleb, veel ei toimu ja seda ka ei planeerita. See mandaat on lihtsalt selleks juhuks, kui Vabariigi Valitsusel tekib äkiline vajadus saata kaitseväelasi sõjalisele operatsioonile, mille algatab kas ÜRO, NATO, Euroopa Liit või mõni meie liitlasriik ja kuhu me peame vajalikuks oma osalusega panustada. Seni me ühtegi sellist mandaati ei ole kasutanud ehk Vabariigi Valitsus ei ole siiani seda mandaati kasutanud. Me ei eelda ka seda, et nüüd valitsus seda kergel käel kasutaks, aga võimalus 50 kaitseväelase saatmiseks – see puudutab umbes rühmasuurust üksust – on iga kord Vabariigi Valitsusele antud ja oleks mõistlik anda see ka seekord.

13:39 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh, austatud ettekandja! Rohkem küsimusi teile ei ole. Kas Riigikogu liikmetel on soovi pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole. Muudatusettepanekuid eelnõu kohta esitatud ei ole. Saame minna lõpphääletuse juurde.

Austatud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni või selle liikmesriigi, Euroopa Liidu või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juhitalval muul rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil sellesse esmakordsel panustamisel" eelnõu 68. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 61 Riigikogu liiget, vastuolijaid ja erapooletuid ei olnud. Otsus on vastu võetud.

8. 14:41 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni reageerimisjõudude koosseisus" eelnõu (69 OE) teine lugemine

13:41 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Tänane kaheksas päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni reageerimisjõudude koosseisus" eelnõu 69 teine lugemine. Ma palun ettekandjaks riigikaitsekomisjoni aseesimehe Kalle Laaneti.

13:41 Kalle Laanet

Hea juhataja! Head kolleegid! Tulenevalt meie kolleegi Jürgen Ligi ettepanekust proovin teha hästi kiirelt ja kompaktselt. Seda otsuse eelnõu arutati täpselt samadel kuupäevadel nagu ka eelnevaid eelnõusid. Muudatusettepanekuid ei esitatud.

Lisan seda, et eile, 5. novembril toimus riigikaitse- ja väliskomisjoni ühine väljasõiduistung Kaitseväge peastaapi, kus Kaitseväge juhataja andis põhjaliku ülevaate kõikidest missioonidest. Jah, varem oli see riigikaitsekomisjonile esitatud, aga väliskomisjon sai veel lisaülevaate.

Eesti osalemine NATO reageerimisjõududes NRF-is (NATO Response Force) tuleneb meie NATO-liikmesusest. NATO reageerimisüksusi võidakse kasutada eelkõige NATO lepingu alusel läbiviidavas kollektiivse enesekaitse operatsioonis. Seega on NRF-is osalemine otseselt seotud Eesti julgeolekuga. Sellest tulenevalt teeb riigikaitsekomisjon konsensuslikult Riigikogule loomulikult ettepaneku eelnõu teine lugemine lõpetada ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse §-le 109 tuginedes panna eelnõu lõpphääletusele ja Riigikogu otsusena vastu võtta. Aitäh!

13:43 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh, austatud ettekandja! Teile küsimusi ei ole. Kas Riigikogu liikmetel on soovi pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole. Muudatusettepanekuid esitatud ei ole. Saame minna lõpphääletuse juurde.

Austatud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni reageerimisjõudude koosseisus" eelnõu 69. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 54 Riigikogu liiget, vastuolijaid ja erapooletuid ei olnud. Otsus on vastu võetud.

9. 14:45 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu väljaõppemissioonil ja ÜRO rahutagamississioonil Malis" eelnõu (70 OE) teine lugemine

13:45 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Üheksas päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu väljaõppemissioonil ja ÜRO rahutagamississioonil Malis" eelnõu 70 teine lugemine. Ma palun ettekandjaks riigikaitsekomisjoni liikme Jaak Juske.

13:45 Jaak Juske

Austatud istungi juhataja! Head kolleegid! Riigikaitsekomisjon arutas seda eelnõu samadel kuupäevadel nagu eelmisi sarnaseid eelnõusid ja tegi 21. oktoobril eelnõus kaks väiksemat keelelist täpsustust, millega muudeti selguse huvides sõnade järjekorda ja ühe sõna käändelõppu.

Nagu öeldud, eile kohtusid komisjonid Kaitseväge juhatajaga, kes korduvalt rõhutas välississioonidel osalemise tähtsust, sest see aitab kindlustada meie liitlassuhteid, seda eriti veel, eks ole, sellises keerulises piirkonnas nagu Mali. See aitab tõesti tugevdada meie liitlassuhteid olulise NATO-partneri Prantsusmaaga, sest on ju Prantsuse üksus ka Eestis olnud ja on uuel aastal taas Eestisse tulemas. Komisjon seda eelnõu konsensuslikult ka toetas. Olgu veel öeldud, et kõnealusel Euroopa Liidu väljaõppemissioonil osaleb kokku tervenisti 27 riiki. Pärast eelnõu heakskiitmist otsustas komisjon saata eelnõu tänase istungi päevakorda teisele lugemisele ja on ettepanek panna eelnõu lõpphääletusele. Palun seda toetada! Aitäh!

13:47 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Teile on ka küsimusi. Ruuben Kaalep, palun!

13:47 Ruuben Kaalep

Aitäh! Hea ettekandja! Tahan teilt küsida, kas te olete kursis Mali režiimi toimepandud sõjakuritegudega ja etnilise puhastusega Mali põhjaosas. Kui te olete kursis, siis kuidas te saate heaks kiita sellise režiimi toetamist, ja kui te ei ole kursis, siis miks te olete tulnud siia saali, olles ettevalmistamata?

13:47 Jaak Juske

Aitäh küsimuse eest! Komisjon neid küsimusi ei arutanud, aga nagu eile rõhutas Kaitseväge juhataja, Eesti kaitseväelased, kes Mali operatsioonis osalevad, on kontaktis valitsusvägedega ja tegelevad terrorismivastase võitlusega. Nagu ka eilsel kohtumisel Kaitseväge peastaabis teie hea koalitsioonipartner härra Lotman teile tõestas, siis maailm ei ole mustvalge, vaid ka olukord Malis on palju keerulisem ja kirjum. Veel kord: Eestile on head liitlassuhted Prantsusmaaga üliolulised.

13:48 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Peeter Ernits, palun!

13:48 Peeter Ernits

Hea juhataja! Hea ettekandja! Kolleeg Leo Kunnas rääkis natukene Mali taustast, aga ma küsin, kas teie kui sotsiaaldemokraat toetate mustanahaliste võitlust valgete tuareegidega selles konfliktis. Milline on teie suhtumine sellesse tõsisesse etnilisse konflikti, kui te praegu soovite saada heakskiitu?

13:49 Jaak Juske

Aitäh! Juhin tähelepanu, et konkreetse eelnõu on esitanud Vabariigi Valitsus, kuhu kuulub ka teie erakond. Mina kannan siin ette komisjoni seisukohta, ma ei saa kommenteerida oma isiklikke vaateid, aga olen korranud neid sõnu, mida ütles meile eile Kaitseväge juhataja.

13:49 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Jüri Jaanson, palun!

13:49 Jüri Jaanson

Aitäh! Austatud ettekandja! Mul on tehniline küsimus. Selle eelnõu esimese lugemise seletuskirjast loen ma välja, et saadetakse kokku 20 kaitseväelast, 10 läheb Euroopa Liidu väljaõppemissioonile Malis ja kuni 10 ÜRO rahutagamissioonile sealsamas Malis. Aga teise lugemise eelnõust loen välja, et kuni 10 kaitseväelast läheb Euroopa Liidu väljaõppemissioonile ja ÜRO rahutagamissioonile Malis. Kumb siis õige on, 10 või 20?

13:50 Jaak Juske

Ma tänan! Veel kord, seal on, eks ole, "kuni", vastavalt vajadusele saab Kaitsevägi sinna meie sõdureid saata. Minu teada on õige, et kuni 10.

13:50 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Ruuben Kaalep, palun!

13:50 Ruuben Kaalep

Aitäh! Kas ma sain teie vastusest õigesti aru, et Mali režiimi sõjakuriteod ja põlisrahvaste allasurumine ei ole olulised teemad selles küsimuses, kuna maailm ei ole mustvalge?

13:51 Jaak Juske

Aitäh! Veel kord, ma juhin tähelepanu, et eelnõu esitas valitsus, kuhu kuulub ka EKRE. Ma arvan, et te peaksite omaenda valitsusliikmetele esitama neid küsimusi, miks nad selle eelnõuga täna on siia tulnud. Riigikaitsekomisjonis oli otsus üksmeelne, seda eelnõu toetatakse, ka teie erakonna liikmed väga palavalt seda eelnõu toetasid.

13:51 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Austatud ettekandja, teile rohkem küsimusi ei ole. Kas Riigikogu liikmetel on soovi pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole. Eelnõu kohta muudatusettepanekuid esitatud ei ole. Läheme lõpphääletuse juurde.

Austatud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu väljaõppemissioonil ja ÜRO rahutagamissmissioonil Malis" eelnõu 70. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 53 Riigikogu liiget, vastu 4, erapooletuid ei olnud. Otsus on vastu võetud.

10. 14:53 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Ühendkuningriigi ühendekspeditsiooniväe koosseisus" eelnõu (71 OE) teine lugemine

13:53 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Tänane kümnes päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Ühendkuningriigi ühendekspeditsiooniväe koosseisus" eelnõu 71 teine lugemine. Ettekandjaks palun ma riigikaitsekomisjoni esimehe Andres Metsoja.

13:54 Andres Metsoja

Austatud Riigikogu istungi juhataja! Head kolleegid! Tõepoolest, ka see otsuse eelnõu on üks missioonide paketi eelnõudest ja menetluslikud kuupäevad on täpselt samad, sellepärast ei hakka ma neid teile uuesti ette lugema. Riigikaitsekomisjon tegi eelnõus ühe normitehnilise täpsustuse ja see täpsustus viis eelnõu teksti kooskõlla riigikaitseseaduse §-ga 34. Kaitseministeeriumi ametnikud esindasid eelnõu esitajat ja nemad toetasid riigikaitsekomisjoni tehtud eelnimetatud täpsustust. Otsuse eelnõu keskendub Eesti panusele. See panus on kuni 24 kaitseväelast, st neljaliikmeline improviseeritud lõhkeseadmete vastase tegevuse meeskond, kolmeliikmeline strateegilise kommunikatsiooni meeskond, viieliikmeline meedikute meeskond, õhutulejuht, neljaliikmeline miinituukrimeeskond ja seitsmeliikmeline toetuselement. Oluline on mainida, et kavandatud kulu on ca 100 000 eurot, mis on aastal 2020 kaetud Kaitseministeeriumi valitsemisala eelarvest. Riigikaitsekomisjon tegi menetluslikud otsused oma k.a 21. oktoobri istungil. Oli konsensus, et eelnõu esitatakse teiseks lugemiseks Riigikogu täiskogu päevakorda tänaseks, ja lisaks otsustati konsensuslikult, et Riigikogule tehakse ettepanek eelnõu teine lugemine lõpetada ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse §-le 109 tuginedes panna eelnõu lõpphääletusele. Aitäh!

13:56 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Lugupeetud ettekandja, teile küsimusi ei ole. Kas Riigikogu liikmetel on soovi pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole. Muudatusettepanekuid eelnõu kohta esitatud ei ole. Läheme lõpphääletuse juurde.

Austatud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Ühendkuningriigi ühendekspeditsiooni koosseisus" eelnõu 71. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 64 Riigikogu liiget, vastuolijaid ja erapooletuid ei olnud. Otsus on vastu võetud.

11. 14:59 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel väljaõppe- ja nõustamissmissioonil Afganistanis" eelnõu (72 OE) teine lugemine

13:59 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

11. päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel väljaõppe- ja nõustamissmissioonil

Afganistanis" eelnõu 72 teine lugemine. Ma palun ettekandjaks riigikaitsekomisjoni liikme Martin Repinski.

13:59 Martin Repinski

Austatud istungi juhataja! Head kolleegid! Eelnõu esitas Vabariigi Valitsus k.a 10. septembril. Esimene lugemine toimus k.a 25. septembril. Muudatusettepanekute esitamise tähtajaks, k.a 9. oktoobriks kella 17.15-ks ei esitatud eelnõu kohta ühtegi muudatusettepanekut.

Riigikaitsekomisjon tegi eelnõu punktis 1 keeleteimetaja soovitusel mõned keelelised täpsustused, asendades lühendi "NATO" sõnadega "Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioon". Keeleteimetaja soovitusel asendati sõnad "nõustamis- ja väljaõppemissiooni" sõnadega "väljaõppe- ja nõustamississioonil", selleks et otsuse eelnõu tekst ühtiks otsuse eelnõu pealkirjaga. Lisaks parandati sõnade käändelõppe ning komisjon jättis välja sõna "koosseisus". Eelnõu esindaja toetas täpsustusi. Käesoleva aasta 5. novembril toimus riigikaitse- ja väliskomisjoni ühine väljasõiduistung Kaitseväge peastaapi, kus Kaitseväge esindajad andsid ülevaate missioonide piirkondades toimuvast. Kaitseväge tegevälased jätkaksid arutluse all oleva Riigikogu otsuse eelnõu alusel panustamist NATO väljaõppe- ja nõustamississiooni, mille oluline eesmärk on Afganistani riiklike julgeolekujõudude õpetamine. Selleks antakse eelnõuga mandaat kuni 46 tegevälasele, et Afganistan ei muutuks taas rahvusvahelise terrorismi tugialaks. Liitlasvägede kohapealne toetus Afganistani julgeolekujõududele on oluline. Missioonil osalemisega täidab Eesti oma NATO-liikmesusest tulenevaid liitlaskohustusi.

Oma k.a 21. oktoobri istungil otsustas riigikaitsekomisjon konsensuslikult, et eelnõu esitatakse teiseks lugemiseks Riigikogu täiskogu päevakorda k.a 6. novembriks ehk tänaseks. Lisaks otsustas riigikaitsekomisjon konsensuslikult, et Riigikogule tehakse ettepanek eelnõu teine lugemine lõpetada ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse §-le 109 tuginedes eelnõu lõpphääletusele panna ja Riigikogu otsusena vastu võtta. Tänan!

14:02 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh, austatud ettekandja! Teile küsimusi ei ole. Kas Riigikogu liikmetel on soovi läbirääkimisi pidada? Kõnesoove ei ole. Muudatusettepanekuid eelnõu kohta esitatud ei ole. Läheme lõpphääletuse juurde. Austatud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse esitatud otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel väljaõppe- ja nõustamississioonil Afganistanis" eelnõu 72. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 63 Riigikogu liiget, vastuolijaid ja erapooletuid ei ole. Otsus on vastu võetud.

12. 15:04 Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Prantsusmaa sõjalisel operatsioonil Barkhane Malis" eelnõu (73 OE) teine lugemine

14:04 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

12. päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Prantsusmaa sõjalisel operatsioonil Barkhane Malis" eelnõu 73 teine lugemine. Ma palun ettekandjaks riigikaitsekomisjoni esimehe Andres Metsoja.

14:04 Andres Metsoja

Hea istungi juhataja! Lugupeetud kolleegid! Eile peastaabis kohtumisel Kaitseväge juhatajaga sai ka Kaitseväge juhataja poolt välja öeldud, et ilmselt on tegemist kõige ohtlikuma eelnõuga selles mõttes, et meie võitlejate riskid on kõige suuremad.

Antud eelnõu on samuti esitatud Vabariigi Valitsuse poolt 10. septembril ja muudatusettepanekute esitamise tähtajaks ei esitatud eelnõu kohta ühtegi muudatusettepanekut. Riigikaitsekomisjon arutas eelnõu enne teisele lugemisele esitamist. Keeleteimetaja soovitusel tegi riigikaitsekomisjon eelnõu punktis 1 ühe keelelise täpsustuse. Täpsustati riigi nime: sõnad "Mali Vabariigis" asendati sõnaga "Malis". See täpsustus ühtlustab eelnõu teksti sõnastust, punkt 1 viiakse kooskõlla pealkirja ja punktiga

2, ning viib eelnõu kooskõlla ka Riigikogu otsuse eelnõus 70 sätestatud Mali riigi nimetusega. Eelnõu esitajad olid selle keelelise täpsustusega nõus. Samal päeval kiitis riigikaitsekomisjon samuti konsensuslikult heaks eelnõu teise lugemise teksti ja seletuskirja. Veel kord käisime selle eile koos väliskomisjoniga üle ka peastaabis.

Eelnõus sätestatud operatsiooni lõppeesmärk on stabiliseerida sõjaliste operatsioonidega olukorda piirkonnas määrani, mis võimaldab piirkonna riikide võimudel iseseisvalt julgeolekut tagada. Ühtlasi tihendab panustamine Eesti ja Prantsusmaa strateegilisi ja poliitilis-sõjalisi suhteid ning parandab Eesti positsiooni olulistes julgeolekuküsimustes NATO-s ja Euroopa Liidus. Mõistlik on rõhutada ka seda olulist aspekti, et diplomaatilised suhted riikide vahel ei ole selliste sõjaliste missioonide, julgeolekumissioonide puhul alati väga selgelt mõõdetavad, aga ilmselgelt hinnatakse kõrgete sõjaliste juhtide sõnumite kontekstis meie panust väga kõrgelt. Just nimelt selles seisneb ka meie tegu, meie parlamendi tegu. Kui me räägime massiimmigratsioonist ja selle likvideerimisest selle tekkekohas, siis just nimelt see eelnõu on üks nendest paljudest eelnõudest, millega me päriselt saame sekkuda, et püüda tagada seal piirkonnas rahu või vähemalt rajada teed nende püüdluste suunas. Teatavasti osaleb Prantsusmaa üksus alates 2017. aastast Eestis paiknevas NATO lahingugrupis, mis on Kaitseväge 1. jalaväebrigaadi koosseisus.

Eeltoodust tulenevalt otsustas riigikaitsekomisjon konsensuslikult, et eelnõu esitatakse teisele lugemisele, ja veel otsustas riigikaitsekomisjon konsensuslikult, et Riigikogule tehakse ettepanek eelnõu teine lugemine lõpetada ja eelnõu lõpphääletusele panna. Tänan!

14:09 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Lugupeetud ettekandja, teile on küsimusi. Ruuben Kaalep, palun!

14:09 Ruuben Kaalep

Hea ettekandja! Kas teie olete Mali konflikti asjaoludega paremini kursis kui lugupeetud kolleeg Jaak Juske? Küsin ka seda, et kas sõjakuriteod ja etnilised puhastused on teie hinnangul teemad, mida tuleks selle päevakorrapunkti juures vähemalt arutada.

14:09 Andres Metsoja

Aitäh, hea kolleeg! Väga raske on anda hinnangut, kas ma olen paremini kursis või mitte. Ma ei oska seda kuidagi mõõta. Kindlasti ei pea ma ennast Aafrika-ekspertiks või selle kriisi heaks analüütikuks. Aga tugineda tuleb spetsialistide parimale teadmisele, mis tuuakse komisjoni või erinevatele kohtumistele. Kui tsiteerida head kolleegi Valdo Randperet, kes ütleb, et see on väga hea eelnõu ja palun seda kindlasti toetada, siis fakt on see, et see on raske eelnõu, see on keeruline eelnõu. Seda tuleb tunnistada, aga antud situatsioonis ei ole suudetud parimate tippspetsialistide ja ka poliitikute tasemel paremat lahendust välja mõelda. Kindlasti, iga konflikt riivab kellegi huve. Ei ole ju mõtet varjata, et seal tapetakse inimesi, seda eesmärgiga, et olukorda stabiliseerida. Tõmmata siin saalis piire eetikast või sellest lähtudes, mis on minu teadmine ja kui palju see selles situatsioonis aitaks otsustamisel kaasa, ma arvan, ei ole kõige eetilisem ja mõistlikum lähenemine.

14:11 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Peeter Ernits, palun!

14:11 Peeter Ernits

Hea juhataja! Hea ettekandja! Kaitseminister Luik on varasemal ajal korduvalt rääkinud ja rõhutanud, et see on Eesti missioonidest üks ohtlikumaid. Aga minu küsimus on see, et kas Prantsusmaaga heade liitlussuhete säilitamise ja hoidmise nimel võime unustada ära selle, mis toimub n-ö Mali riigis tegelikult, eelkõige selle, mis on seotud nende kohalike probleemide ja tuareegidega. Kas need võib rahulikult ohverdada ja öelda, et see on väga hea eelnõu? Ma arvan, et võrreldes teistega on see pehmelt öeldes mitte kõige parem eelnõu.

14:12 Andres Metsoja

Aitäh! Kui teiega rääkida samas keeles, siis võib öelda, et kahtlemata me võime jõuda välja kuhu iganes, rääkides sellest, kui valge mees on läinud Aafrikasse demokraatiat viima. Me oleme täna nendes

situatsioonides, kus me oleme. Igal teol on tagajärjed ja täna on kokku lepitud selline taktika. Kas hinnata seda heaks või halvaks? Minul ei ole seda pädevust.

14:12 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Ruuben Kaalep, palun!

14:12 Ruuben Kaalep

Mainisite oma ettekandes, et meie missioon aitab Malisse tuua rahu ja selle kaudu vähendada massiimmigratsiooni. Kuidas on see võimalik, kui Mali riigi põhjaosas on riigi loomisest peale olnud sisuliselt etniline konflikt, milleni on viinud koloniaalriikide tõmmatud piiridest kramplik kinnihoidmine?

14:12 Andres Metsoja

Jah, eks me võime seda sõnastada ju nii, et inimkaubandus on ka selle piirkonna üks väga olulisi osi. Inimkaubandusega võitlemine, sellesse sekkumine on ka üks võtmeküsimusi terrorismi puhul. Jällegi võib olla väga erinevaid vaatenurki sellele küsimusele, aga taas kord pean ma tuginema nendele ettepanekutele, mida on teinud valdkonna parimad asjatundjad, kes on kindlasti käinud kohapeal, pidanud liitlastega mitmeid kordi läbirääkimisi, suhelnud ka kohalike võimude esindajatega. Sellest on sündinud see seisukoht. Te saate aru, et parlamendisaalis tulla välja põhjaneva isikliku seisukohaga selles küsimuses minul komisjoni esimehena, isegi kui ma seda tahaks teha, ei ole ilmselt mingit võimalust.

14:13 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Taavi Rõivas, palun!

14:14 Taavi Rõivas

Aitäh! Hea ettekandja! See on üksjagu põnev, et teie koalitsioonipartner, kes veel hiljuti näitas üles silmatorkavat ignorantsust olukorra suhtes näiteks Süürias, on nüüd võtnud tõsiselt kõne alla Malis toimuva, ja teeb seda väga detailselt. Aga me näeme, et tegelikult on ju meiega liitunud siin saalis ka EKRE aseesimees ja valitsuse liige, kes on selle eelnõu üks esitajatest. Kas te palun võiksite öelda kolleegidele Ruuben Kaalepile ja Peeter Ernitsale, et neil on võimalik eelnõu kohta küsida ka eelnõu algataja ehk Vabariigi Valitsuse liikmelt, kes on nende erakonnakaaslane, ja nad ei pea teid kui komisjoni esindajat panema sellesse ebamugavasse olukorda? Kas selline võimalus on mõeldav?

14:14 Andres Metsoja

Aitäh! Hea kolleeg! Mina olen aru saanud, et parlamendisaal ei ole klassiruum. Kui see on kord siin juba välja öeldud, siis ma arvan, et iga komisjoni liige ei peaks sama sõnumiga esinema. Seda ütles juba ka Jürgen Ligi siin täna üsna teravalt.

14:15 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Kalle Laanet, palun!

14:15 Kalle Laanet

Aitäh, hea esimees! Ma saan aru, et koalitsioonis on vist teatud eelnõude puhul olnud liiga vähe selgitustööd, et kõik saaksid ühtemoodi aru, millest meie välispoliitika koosneb, kuidas seda kujundatakse ja milliste vahenditega ning mis selle eesmärk on. Aga minu küsimus puudutab hoopistükkis seda, et võib-olla sa tuletad kõigile meelde, kas selle otsuse eelnõu kohta muudatusettepanekuid tuli. Tegelikult on ju Riigikogu liikmetel võimalik ka muudatusettepanekuid esitada.

14:15 Andres Metsoja

Aitäh! Ei tulnud muudatusettepanekuid.

14:15 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Austatud ettekandja, teile rohkem küsimusi ei ole. Kas Riigikogu liikmetel on soovi pidada läbirääkimisi? Kõnesoove ei ole. Kuna eelnõu kohta muudatusettepanekuid esitatud ei ole, saame minna lõpphääletuse juurde.

Austatud Riigikogu, panen hääletusele Vabariigi Valitsuse esitatud Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Prantsusmaa sõjalisel operatsioonil Barkhane Malis" eelnõu 73. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Poolt hääletas 60 Riigikogu liiget, vastu oli 4, 1 jäi erapooletuks. Otsus on vastu võetud.

13. 15:18 Meresõiduohutuse seaduse ja raudteeseaduse muutmise seaduse eelnõu (47 SE) teine lugemine

14:18 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Tänane 13. päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse algatatud meresõiduohutuse seaduse ja raudteeseaduse muutmise seaduse eelnõu 47 teine lugemine. Ma palun ettekandjaks majanduskomisjoni liikme Kalev Kallo.

14:18 Kalev Kallo

Austatud eesistuja! Lugupeetud kolleegid! Vabariigi Valitsus algatas meresõiduohutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu s.a 9. septembril. Eelnõuga võetakse Eesti õigusesse üle Euroopa Liidu direktiivid, mille eesmärk on ajakohastada ja ühtlustada reisilaevade ohutusnõudeid, parandada reisijate ja laevapere ohutust ning päästevõimalusi reisilaevadel ning tagada, et otsingu- ja päästetööde ja võimaliku õnnetuse tagajärgedega tegelemine oleks tõhusam ning pädevatel asutustel oleks operatiivne teave reisilaeval viibinud isikute kohta, samuti ühtlustada reisiparvlaevadel ja kiirreisilaevadel teostatavaid kohustuslikke kontrole ja vähendada kontrollimenetlusi. Eelnõu 47 esimene lugemine toimus 25. septembril. Muudatusettepanekute esitamise tähtjaks, 9. oktoobriks kella 17.15-ks Riigikogu liikmed, fraktsioonid ega teised komisjonid muudatusettepanekuid ei esitanud. Eelnõu kohta esitas juhtivkomisjonile ettepanekud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Majanduskomisjon valmistas eelnõu teist lugemist ette kokku kahel korral: 21. oktoobril ja 4. novembril. 4. novembri komisjoni istungil osalesid ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindajad. Komisjon otsustas teha eelnõu kohta neli muudatusettepanekut, mis kõik esitas majanduskomisjonile Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Eelnõu teksti kahe lugemise vahel keeleteoimetati. Eelnõus on tehtud tehnilisi ja keelelisi muudatusi, mis ühelgi juhul ei muuda eelnõu sisu. Eelnõu tekstis tehtud keelelised ja tehnilised täpsustused on alla joonitud.

Nüüd muudatusettepanekutest. Esimene muudatusettepanek on kõige sisukam ja puudutab raudteeseadust. Komisjoni ettepanek on täiendada eelnõu §-ga 2, kus esitatakse raudteeseaduse muudatused. Raudteeseaduse § 9² lõigetega 1¹ ja 1² on kehtestatud erandid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta teatud artiklite rakendamisel. Seaduse kohaselt kehtivad erandid kuni 3. detsembrini 2019. Vastavalt määruse artikli 2 lõikele 4 on võimalik erandeid pikendada kaks korda maksimaalselt viieks aastaks. Ühe korra on erandeid juba pikendatud. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium soovib raudtee reisijateveoga tegelevate ettevõtjatega konsulteerimise tulemusena enamikku erandeid veel viis aastat pikendada. Erandite pikendamise ettepanek planeeriti teha uue raudteeseaduse terviktekstiga, mis paraku ei ole planeeritud ajaraamides edasi liikunud. Eelnõu on siiski läbi teinud ministeeriumide vahelise kooskõlastusringi. Eelnõu kooskõlastamisel erandite pikendamise kohta sisulisi märkusi ei esitatud ehk selles asjas on ministeeriumide formaalne kooskõlastus olemas. Raudteeveo-ettevõtjad on oma tegevusplaanides arvestanud, et osa erandeid pikendatakse veel viie aasta võrra. Erandite pikendamata jätmine võib tuua ettevõtjatele kaasa kulutusi, mida nad ei ole ette näinud, või nad on planeerinud arendustöid pikema aja peale arvestusega, et nad suudaksid määruse kõiki nõudeid täita peale 3. detsembrit 2024. Kuna eelnõu täiendatakse raudteeseaduse muudatustega, siis on vaja täiendada ka eelnõu pealkirja. Samuti, kuna eelnõu täiendatakse §-ga 2, kus esitatakse raudteeseaduse muudatused, lisatakse selguse huvides

kõigile eelnõu paragrahvidele ka nende sisu iseloomustav lühike pealkiri.

Kõik erandid vaadati läbi. Pikendamata on võimalik jätta määruse artikli 18 lõigete 4 ja 5 erandid ehk pärast 3. detsembrit 2019 hakatakse neid regulatsioone Eestis rakendama ka riigisisestel rongiliinidel. Artikli 18 lõige 4 sätestab, et raudtee-ettevõtja tõendab reisija soovil piletil, et raudteeveoteenus on kas hilinevad, sellega on kaasnenud ühendusreisist mahajäämine või see on tühistatud. Selle erandi pikendamine ei ole põhjendatud ning potentsiaalne lisanduv tõendamiskohustus ei too vedajale kaasa olulisi kulusid. AS Eesti Liinirongid (Elron) kui riigisisese reisijateveoteenus osutaja on valmis vajaduse korral seda rakendama. Samuti, artikli 18 lõike 5 kohaselt määruse lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel osutab asjaomane raudtee-ettevõtja eralist tähelepanu puudega isikute ja liikumispuudega isikute ning neid saatvate isikute vajadustele. Ka siin ei ole erandite pikendamine põhjendatud ja Elronil on valmisolek nõude täitmiseks.

Edasi, kuni 3. detsembrini 2024 jääksid kehtima Eestis rakendamise erisused artiklite 10, 13 lõike 2, 15 ja 22 puhul nii riigisisestele kui ka Venemaa suunal toimuvatele rahvusvahelistele reisijatevedudele raudteel. Selle kohaselt jäävad erandi alla veel järgmised õigused ja kohustused. Artikkel 10, vedajate reisiteabe- ja broneerimissüsteemi kooskõlla viimine Euroopa Komisjoni määrusega üleeuroopalise raudteesüsteemi allsüsteemi "Reisijateveoteenuste telemaatilised rakendused" koostalitluse tehnilise kirjelduse kohta. Tegemist on reisiteabe- ja broneerimissüsteemide tehnilise arendustööga, mille teostamine nõuab aega ning täiendavaid rahalisi ressursse. Lisaks ei haaku kõik komisjoni määruks kehtestatud tehnilised nõuded piletimüügisüsteemiga, mida kasutatakse idasuunaliste rahvusvaheliste vedude puhul.

Edasi, artikli 13 lõige 2 kehtestab 21 000 euro suuruse ettemakse kohustuse, mille raudteeveo-ettevõtja peaks reisija surma korral maksma tema lähedastele. Kuna sama artikli lõige 1 näeb juba ette reisija surma või vigastuse korral vahetute kulude (matused, ravi jms) katmiseks 15 päeva jooksul ettemakse tegemise kohustuse, siis lõike 2 kohaldamisele erandi kehtestamine ei riiva oluliselt hukkunud reisija omaste õigust saada ettemakset. Erand jääb alles, kuna lõikes 2 kehtestatud ettemaksu miinimumsumma on eaproporsionaalselt suur võrreldes Eestis tavapäraste inimese surmaga seotud vahetute kulude suurusega.

Edasi, artikkel 15 reguleerib raudteeveo-ettevõtja vastutust hilinemise, ühendusreisist mahajäämise ja reisi tühistamise eest. Kuna raudteeinfrastruktuuril ei ole veel lõppenud suuremahulised ümberkorraldus- ja arendustööd, mille eesmärk on tagada kvaliteetne ja ohutu infrastruktuur, siis esineb veel mitmeid rongide planeerimata graafikumuudatusi ja hilinemisi, mistõttu ei ole selle artikli täies mahus kohaldamine võimalik. Artikli 15 kohaselt peab raudteeveo-ettevõtja sõltumata süü olemasolust võtma vastutuse reisija ees alati enda peale ning hiljem ise lahendama kulude küsimused süüdi olnud osapooltega. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ja raudteeveo-ettevõtja vahel sõlmitud pikaajaliste koostöölepingute alusel ei ole raudteeveo-ettevõtjal võimalik nõuda kahju hüvitamist raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt, kui näiteks reisi hilinemise põhjuseks olid infrastruktuuri-ettevõtja korraldatud raudtee hooldustööd.

Artikkel 22 kehtestab kohustuse abistada puudega isikuid jaamades, kus on olemas reisijat teenindav personal, ja personalita jaamades peab olema avaldatud teave lähima personaliga jaama kohta, kus puudega isikule on vajalik abi kättesaadav. Sisuliselt on enamik Eestis olevaid raudteejaamasid reisijaid teenindava personalita. Määruks viidatud jaamaülema all on mõeldud reisijaid teenindava jaamapersonali ülemat, kuid meil on ainult tehnilise poolega ehk raudteeinfrastruktuuri toimimise tagamisega seotud jaamaülemad, kelle pädevusse ei kuulu reisijate teenindamine. Jaamas abi tagamine eeldab selleks lisapersonali palkamist ja tekitab seega olulisi lisakulusid raudteeveo-ettevõtjale, mistõttu jäetakse artikkel 22 veel järgnevaiks viieks aastaks kohaldamata. Siiski tuleb märkida, et Eestis on kasutusel olevate jaamahoone osakaal väga väike, need on üldjuhul ühekorruselised ning piiratud liikumisvõimega isikutel on nendele juurdepääs olemas, mistõttu ei pruugi abi tagamiseks lisatöötajate palkamine olla ka otstarbekas.

Eestist kolmandatesse riikidesse suunduvatel rahvusvahelistel rongiliinidel (Tallinna–Moskva rongiliinil) jäävad lisaks eelnimetatud artiklitele täiendava viieaastase erandi alla artiklite 16 ja 17 sätteid. Need artiklid reguleerivad piletihinna hüvitamise korda reisi ühetunnise või pikema hilinemise korral. Rahvusvahelistel rongidel, mis ületavad Euroopa Liidu ja kolmandate riikide piiri, tekivad ca kord kvartalis hilinemised seoses piiriprotseduuride venimisega.

Riigisisestel rongiliinidel jääb lisaks eespool toodule järgmiseks viieks aastaks kehtima ka artikli 18 lõike 2 erand, mille kohaselt peaks: a) rohkem kui 60-minutilise hilinemise korral pakkuma reisijale einet

ja karastusjooke, kui need on rongis või jaamas kättesaadavad või neid on võimalik mõistlikul viisil muretseda; b) hotelli või muud majutust ning transporti jaama ning majutuskoha vahel, kui see on füüsiliselt võimalik; c) kui rong on raudteel blokeeritud, siis transporti rongist raudteejaama, teise võimalikku sihtkohta või reisisihtkohta, kui see on füüsiliselt võimalik. Kuna Elroni rongides puudub toitlustusvõimalus ning üldjuhul puudub see ka jaamades, siis ei ole võimalik jooki ja sööki mõistlikul viisil muretseda. Arvestades Eesti väiksust, ei ole mõistlik hilinemise korral ka reisijat majutusasutusse paigutada, sest igast Eesti nurgast on võimalik mõõduka pingutusega sihtkohta jõuda.

See oli suurim ja esimene muudatusettepanek, mida komisjonis hääletamisel toetas 5 komisjoni liiget, vastu oli 2 ja 2 jäid erapooletuks.

Nüüd muudatusettepanekust nr 2, mis on palju lühem. Komisjoni ettepanek on muuta eelnõu § 1 punkti 3 ja teha sättes keeleline parandus ning asendada sõna "isikute" sõnaga "asjakohasesse". Lausesse lisatakse eelnõu § 1 punkti 7 sõnastus. Eesmärk on sõnastada sättes nii andmete sisu kui ka edastamise viis sarnaselt eelnõu §-ga 1. Seda muudatust toetati konsensuslikult.

Muudatusettepanek nr 3. Komisjoni ettepanek on täiendada eelnõu § 1 uue punktiga, meresõiduohutuse seaduse § 78 lõikes 3¹ asendatakse sõnad "vormile vastava" sõnadega "määruses sätestatud andmeid sisaldava". Ka see muudatus võeti vastu konsensuslikult.

Muudatusettepanek nr 4. Kuna eelnõu täiendatakse uue paragrahviga, siis komisjoni ettepanek on asendada senine § 2 §-ga 3 ja see paragrahv pealkirjastada. Paragrahvi lisatakse ka teine lõige, mille kohaselt raudteeseaduse muudatused jõustuvad Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval.

Raudteeseaduse muudatuse kiirem jõustamine on oluline, kuna kehtiva raudteeseaduse järgi rakendatakse erandeid 3. detsembrist 2019.

Nüüd ma teen väikese ülevaate komisjoni arutelust eelnõu sisuliste muudatuste üle. Komisjoni liikmed soovisid teada, kas turuosalisega on läbi räägitud erandite kehtimise jätkamine või mittejätkamine.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindaja Indrek Laineveer vastas, et erandid on ettevõtjatega läbi räägitud ning saadetud kooskõlastamisele ka teistesse ministeeriumidesse. Vajalikud protseduurid on MKM-il tehtud. Komisjoni liikmed tundsid huvi, kas artikkel 22, mis puudutab puudega inimestega suhtlemist, on läbi räägitud ka Sotsiaalministeeriumiga. Vastuseks saime teada, et Sotsiaalministeeriumile on muudatusettepanekud kooskõlastamiseks saadetud ja nendelt ühtegi märkust tulnud ei ole.

Komisjoni liikmed nentisid, et nad ei nõustu tarbija seisukohalt ühegi väljatoodud erandiga. 21 000 eurot inimese surma korral ei ole komisjoni liikme Annely Akkermanni sõnul märkimisväärne raha, arvestades matmiskulusid ning elus toimuvaid ümberkorraldusi. Samuti, suupistete pakkumine võib osutuda vajalikuks mõningate haiguste puhul, näiteks diabeedi korral, kui vajatakse suupistet veresuhkru taseme hoidmiseks. Indrek Laineveeri, ministeeriumi esindaja sõnul peab Elron tagama reisija jõudmise lõpp-punkti. Eesti piires ei ole mõistlik inimesi hotellidesse paigutada, juhul kui teise transpordivahendiga saaks tagada inimese jõudmise sihtpunkti. Veel arvasid komisjoni liikmed, et rongifirma peaks olema võimeline garanteerima ööbimise ja seda eriti alaealiste isikute puhul.

Vastuseks öeldi, et taksosõidu Elron kompenseerib ja ka takso tellivad vajaduse korral nemad. Laineveer lisas, et kõik reisijad ei soovigi majutusteenust, vaid eelistavad teist transporti sihtkohta jõudmiseks.

Jüri Jaanson tõi välja, et artikkel 22 kohustab tagama puudega inimeste abistamise jaamades, kus on teenindav personal olemas, ja personalita jaamades teabe, kust abi saab. Jaanson soovis teada, miks on vaja edasi lükata puudega inimeste abistamist ning mis saab viie aasta möödudes, kas juba valmistutakse selleks, et erandit enam pikendada ei peaks. Vastuseks kuulsime, et praegu lükatakse kohustust viie aasta võrra edasi rongireisijate õiguste ja kohustuste määrusega, kuid määrus on muutmisel ja Euroopa Liidu õiguses lisandub veel asju, mida tuleb rakendada, viie aasta jooksul määrus kindlasti muutub ja muutuvad ka artiklid. Samas saime kinnituse, et kuna määruse kohaselt võib seda erandit pikendada kaks korda ja see on teine pikendus, siis rohkem niikuinii enam pikendada ei saa ja viie aasta pärast peavad kõik määruses toodud nõuded olema täidetud.

Nii. Tundub, et kõiki vaidlusküsimusi ajapuuduse tõttu ette kanda ei jõua. Tulen komisjoni lõppotsuste juurde. Komisjon tegi ettepaneku saata eelnõu teiseks lugemiseks Riigikogu täiskogu päevakorda 6. novembriks ja komisjoni ettepanek oli teine lugemine lõpetada. Kui eelnõu teine lugemine lõpetatakse, on juhtivkomisjoni ettepanek saata eelnõu kolmandaks lugemiseks Riigikogu täiskogu päevakorda 13. novembriks ja viia läbi eelnõu lõpphääletus. Kõik otsused tehti konsensuslikult. Aitäh!

Aitäh! Lugupeetud ettekandja, teile on ka küsimusi. Jüri Jaanson, palun!

14:39 Jüri Jaanson

Suur tänu! Austatud ettekandja! Nagu te ise selgelt välja tõite, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindaja ütles, et selle eelnõu arutellu on sihtgrupid kaasatud. Sihtgruppide all mõtles ta raudtee-ettevõtjaid. Nendega on esimese muudatusettepaneku teemad kõik läbi räägitud, sh artikkel 22, mis puudutab puudega inimesi. Me kuulsime veel seda, et läbi on tehtud ka kooskõlastusring ja Sotsiaalministeeriumil ei ole selles suhtes probleeme. Samas selgus eile, et täiesti kaasamata on jäänud sihtgrupi teine pool, nimelt puudega inimesed ise ja nende esindaja Eesti Puuetega Inimeste Koda. Kas sellist seadusloomega kiirustamist saab nimetada heaks seadusloomeks või heaks tavaks ja kas sellisel korral me peaksime jätkama selle eelnõuga edasiminemist?

14:40 Kalev Kallo

Kuna, nagu ma aru saan, puuetega inimeste koda on Sotsiaalministeeriumi mõjusfääris ja Sotsiaalministeerium oli märkusteta selle eelnõu kooskõlastanud ning komisjonis ei tõusnud küsimust täiendavast kooskõlastusest, siis ma saan siin lähtuda ainult komisjoni seisukohast, et vastavalt sellele informatsioonile tuleb seda muudatusettepanekut toetada.

14:41 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Peeter Ernits, palun!

14:41 Peeter Ernits

Hea juhataja! Hea ettekandja! Kuna Eesti raudteejaamad on reeglina suletud ja jaamaülemaid, kes klassikalisi ülesandeid täidaksid, ei ole, siis ma saan nagu aru, et kui puudega inimesed on perroonil või, ütleme, jaama juures, siis nad vaadaku ise, kuidas nad saavad. Kui nad rongi pääsevad, siis hakatakse neid aitama. Nii on veel järgmised viis aastat. Teine asi, kui sa juba rongis oled ja rong jääb hiljaks üle tunni, siis einet ja karastusjooki ei ole viie aasta jooksul lootust saada, ka nendel, kes invaliid ei ole. Aga kas viie aasta pärast siis olukord muutub? Ja veel, kui palju see siis maksma läheb rongiettevõtjatele näiteks, et invaliidikest aidata, et ta rongi peale pääseks, või kui inimene invaliid ei ole ja rong hilineb, et ta siis saaks selle eine ja karastusjooqi? Kas on mingid arvestused, kui palju see maksma võiks minna ja kas viie aasta pärast olukord muutub?

14:42 Kalev Kallo

Arutelu käigus tekkis see küsimus ja ministeeriumi esindaja vastus oli, nagu ma ka eespool korra mainisin, et kuna rohkem pikendada ei ole võimalik, vaid saab pikendada ainult kaks perioodi, siis viie aasta pärast määruse pikendamine ei ole võimalik, ja sellega peavad nii raudtee-ettevõtjad kui ka infrastruktuuri omanikud arvestama. Viie aasta pärast peavad nad selleks valmis olema. Komisjonis sellest, kui palju see neile maksma võiks minna, juttu ei olnud, aga nende ülesanne on sellega viie aasta jooksul hakkama saada.

14:43 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Helmen Kütt, palun!

14:43 Helmen Kütt

Aitäh, austatud eesistuja! Lugupeetud ettekandja! Mul on järgmine küsimus. Kas teil komisjonis ei tekkinud arutelude käigus mõtet või kas keegi ei pakkunud välja, et nimetatud teemat, eriti kui eelnõu on teatud aspektides laienenud, võiks ka sotsiaalkomisjon arutada? Sest ega tegelikult väga rahul olla ei saa sellega, et erivajadustega inimeste vajadustega tegelemine on jälle viis aastat edasi lükatud.

14:43 Kalev Kallo

Aitäh! Ma saan vastata ainult nii, et komisjonis seda, et võtta näiteks sotsiaalkomisjonilt seisukoht, arutelul ei olnud.

14:43 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Signe Riisalo, palun!

14:43 Signe Riisalo

Aitäh, hea juhataja! Hea kolleeg! Mul oli tegelikult sama küsimus mis Helmenil, aga mul on lisaks repliik. Ma ei saa nõustuda, kui siin saalis jääb kõlama arusaam, et kuivõrd Sotsiaalministeeriumi haldusalasse kuulub muu hulgas puudega inimeste heaolu eest seismine teatud eluvaldkondades, aga mitte kõigis eluvaldkondades, siis on täiesti piisav, kui Sotsiaalministeerium vaikimisi kooskõlastab eelnõu ja puudega inimeste organisatsioonidega suhtlema ei pea. Kõik meie, siin saalis olivad, peame ja kõik komisjonid peavad suhtlema eri sihtgruppidega, sh puudega inimestega. Aga küsimusele, mis mul oli, sain ma vastuse juba vastusest Helmeni eelmisele küsimusele.

14:44 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Jüri Jaanson, palun! Mikrofon, palun! Töötab!

14:44 Jüri Jaanson

Suur tänu! Tulen eelmise küsimuse jätku juurde. Me komisjonis tõesti uurisime, kas kooskõlastusringil on tulnud Sotsiaalministeeriumilt tagasiside. Jah, sealt tuli märkusteta tagasiside. Me vaikimisi tõesti eeldasime, et Sotsiaalministeerium võib-olla annab info edasi puuetega inimeste kojale. Kahjuks seda pole juhtunud, puuetega inimeste koda ei ole sellest eelnõust teadlik. Muuseas, raudteeseaduse pikaajalise arendamise käigus ei ole nendega keegi kontakti võtnud, mitte kunagi, ka mitte praegu, kiirustades. Nii et selles suhtes oleks pidanud tõepoolest seda tegema komisjonis. Ma ise arvan, et me peame siin nüüd selle muudatusettepaneku tagasi lükkama ja andma sihtgrupile aega sellega tutvuda. See on minu märkus.

14:45 Kalev Kallo

Küsimust nagu ei olnud.

14:46 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Peeter Ernits, palun!

14:46 Peeter Ernits

Hea juhataja! Hea ettekandja! Sain ma õigesti aru, et invaliidikesed peavad veel viis aastat ootama, enne kui neid keegi jaamas rongi peale aitab? Siis, viie aasta pärast võivad mitteinvaliidid ja invaliidid, kes juba rongis on, loota tasuta einet ja karastusjooki, kui rong näiteks tund aega hiljaks jääb. On see nii?

14:46 Kalev Kallo

Sellest pikendamisest saite te õigesti aru. See on nii. Kuna neid nõudeid on viie aasta võrra edasi lükatud, siis jaamas abistamise teenust meil jaamades ei ole. Nagu ka ministeeriumi esindaja kinnitas, see on üsna kulukas, see nõuab lisatöötajate töölevõtmist. Sama puudutab toitlustamist. Nii et te saite õigesti aru. Need pügalad lükatakse edasi ja seda teenust viie aasta jooksul ei teki. See võib tekkida enne viit aastat, sest ei saa ju öelda, et kui viis aastat kukub, siis eelmisel päeval ei olnud ja homme on. Tõenäoliselt peavad raudteeveofirmad järk-järgult sellele üle minema. See võib mõnevõrra varem juhtuda, aga eelnõust lähtuvalt see nii on, jah.

14:47 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aivar Kokk, palun!

14:47 Aivar Kokk

Hea juhataja! Hea ettekandja, kõigepealt tänan väga sisukate selgituste eest. Aga artikli 13 lõikes 2 oli kehtestatud 21 000 euro suuruse ettemaksu kohustus, raudtee-ettevõtja peaks reisija surma korral maksma selle summa tema lähedastele. Kui ma õigesti aru saan, siis seda siia eelnõusse ei tulnud.

14:48 Kalev Kallo

Artikli 13 lõige 2 kehtestab selle 21 000. Selle lõike kehtima hakkamist lükatakse viis aastat edasi. Põhjenduseks oli see, et lõike 1 puhul juba kehtib nõue, et raudtee-ettevõtja peab reaalsed kulutused 15 päeva jooksul tasuma. Seetõttu lükatakse lõike 2 kehtima hakkamist, et kohe teha 21 000 euro suurune ettemaks, viieks aastaks edasi.

14:48 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Valdo Randpere, palun!

14:48 Valdo Randpere

Aitäh, lugupeetud eesistuja! Hea ettekandja! Mind huvitab selle asja juures raudteeteema, mitte niipalju mereohutus. Kuidas nüüd jalgrattaga ikkagi rongi peale saab? Suvel oli igavene jama, vahel sai, vahel ei saanud. Kas see seaduseelnõu või see muudatus teeb asja paremaks või edaspidi on jalgratas rongi peal täiesti keelatud?

14:49 Kalev Kallo

Kahetsusega pean ütlema, et selle eelnõu raames seda üldse ei arutatud, ja seetõttu ei ole mul siin midagi vastata.

14:49 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Hele Everaus, palun!

14:49 Hele Everaus

Austatud eesistuja! Austatud ettekandja! Mina olen siamaani aru saanud, et me teeme eelnõusid inimeste jaoks, et nende tegevused oleksid paremini võimalikud. Käesolev eelnõu ja need muudatused puudutavad ikkagi ennekõike inimesi, kes peaksid paremini teatud teenuseid saama. See, mis te nüüd ette panete edasilükkamise koha pealt, tegelikult lähtub sellest, et need, kellel on probleem või kellel probleem tekib, ei saa jälle järgmised viis aastat abi. Kas teile ei tundu, et see on vastutustundetu meie inimeste suhtes, kelle jaoks need teenused mõeldud on? Me ei tee neid asju ju ainult ettevõtjate jaoks.

14:50 Kalev Kallo

Kuna ma olen siin komisjoni ettekandjana, siis ma püüdsin teha küllaltki põhjaliku ülevaate muudatustest. Komisjonis minu isiklike tundmusi ei arutatud.

14:50 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Urmas Kruuse, palun!

14:50 Urmas Kruuse

Aitäh! Kuulsin teie sõnavõtust, et see 21 000 euro suurune ettemaks jääb seaduse mõistes nagu stopile või realiseerimata. Aga millest see 21 000, mis see kalkulatsioon on? Te viitasite oma vastuses sellele, et surmaga seotud otseste kulude katmine (ma ei mäleta, kuidas teie väljendus täpselt oli) on justkui tagatud. Mida see 21 000 endas sisaldab? Inimelu ei ole kindlasti võimalik korvata ühegi rahanumbriga, aga teatud kompensatsioon sellel puhul tundub olevat üsna loomulik.

14:51 Kalev Kallo

See 21 000 on direktiivi lõikes 2 ette nähtud ettemaks, mida raudtee-ettevõtja peaks reisija surma korral maksma tema lähedastele. Nii et see 21 000 tuleneb sellest direktiivist, lõikest 2, mille kehtima hakkamise me praeguse ettepanekuga viieks aastaks edasi lükkame.

14:51 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aivar Kokk, palun!

14:51 Aivar Kokk

Aitäh, hea juhataja! Hea ettekandja! Kas oli arutelu selle üle, et artikkel 15 reguleerib raudteeveo-ettevõtja vastutust hilinemise, ühendusreisist mahajäämise ja reisi tühistamise eest? Seda lükatakse ka viis aastat edasi, aga suure tõenäosusega käivad Eestis raudteevõrgu infrastruktuuri ehitustööd ka peale seda viit aastat. Mis viie aasta pärast saab?

14:52 Kalev Kallo

Nagu ma eelnevalt vastasin, viie aasta pärast peab kõike seda täitma, sest direktiiv ei näe ette rohkem kui kaks korda edasilükkamist. Viie aasta pärast peavad raudtee-ettevõtjad selle direktiivi kõigi pügalate täitmiseks valmis olema.

14:52 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Urmas Kruuse, palun!

14:52 Urmas Kruuse

Üks küsimus veel, austatud ettekandja. Ma sain aru, et ka nn oote kompenseerimine sooja joogi ja võileibadega on kuidagi edasi lükatud või ei kehti päriselt. Minul tekkis selline küsimus, et kui seda ei suudeta täita direktiivi tähtaegadeks, miks ei arutatud siis seda, et mingi aja jooksul ikkagi suudetaks seda täita. Ma saan aru, et küsimus on kas finantsvõimekuses või selles (kuigi te viitasite väga kenasti võimalikule raudteeremondile, mida võib meie infrastruktuuris sagedasti juhtuda), et nagu ma usun, kui ettevõtte teab, et võivad mingid kohustused kaasneda, siis ta ka pingutab infrastruktuuri remondiga rohkem ja võib-olla teatud seisakud on hulga lühemaajalisemad.

14:53 Kalev Kallo

Sellega on nüüd niimoodi, et see tootlustamise kohustus, millest me räägime, on raudteeveo-ettevõtja kohustus, aga infrastruktuuri remondib infrastruktuuri-ettevõtte ja nende kahe vahelises lepingus, nagu ka eelnevalt oli öeldud, sellist kohustust ei ole. Nii et tegelikult vastutab ikkagi tinglikult Elron, aga Elroni rongides ei ole tootlustamise võimalust ja selle loomine Elroni rongides nõuab üsna suurt lisakulu. Me teame, et riik doteerib, see tähendaks lõpptulemusena ka dotatsioonide suurendamist.

14:54 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Aitäh! Austatud ettekandja, teile rohkem küsimusi ei ole. Avan läbirääkimised. Annely Akkermann, palun!

14:54 Annely Akkermann

Austatud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Pöördun teie poole Reformierakonna fraktsiooni nimel ettepanekuga meresõiduohutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu 47 teine lugemine katkestada. Vabariigi Valitsus algatas meresõiduohutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu s.a 9. septembril, et võtta Eesti õigusesse üle Euroopa Liidu direktiivid, mille eesmärk on ajakohastada ja ühtlustada reisilaevade ohutusnõudeid, parandada reisijate ja laevapere ohutust ning päästevõimalusi reisilaevadel. Selline eelnõu. Eelnõu esitatud kujul on igati asjakohane. Ohutus merel on väga tähtis. On õige ja hea, et kõikide Euroopa Liidu riikide meresõiduohutusala seadused on ühtlustatud ja üle võetud kõikide riikide õigusesse. Selles ei ole üldse probleemi.

Eelnõu 47 esimene lugemine toimus 25. septembril. Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg oli 9. oktoobril, selleks ajaks muudatusettepanekuid ei esitatud.

Milles siis ikkagi on probleem? Neid probleeme, millega ei saa Riigikogu saalis leppida, on sisuliselt kolm. Esiteks, menetluslikud probleemid. Kui rahvakeeles väljenduda, siis ülelaskmine nii Riigikogu liikmetest kui ka sihtgruppide, st rongireisijatest, eriti puudega reisijatest.

21. oktoobril arutas majanduskomisjon muude küsimuste all ministeeriumi palvet võtta vaatlusalune eelnõu 47 täna täiskogu päevakorda. Miks seda vaja on, pidi ministeerium selgitama 4. novembril majanduskomisjoni istungil. Sel päeval võeti otsus vastu konsensuslikult, sest miks mitte, eelnõu on asjakohane, tähtjaks muudatusettepanekuid ei esitatud, kõik tundus korras olevat. Loomulikult soovivad Riigikogu liikmed olla oma töös vastutulelikud ja lahked, nad ei soovi pisiasju suureks puhuda, kiireid asju asjata pidurdada. Vastutulelikkus põhineb usaldusel.

4. novembri istungil osalesid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindajad. Nende

näpunäidete järgi esitati neli muudatusettepanekut. Muudatusettepanekud nr 3, 4 ja 5 muudavad seaduseelnõu keeleliselt selgemaks ning täpsustavad jõustumissätteid. Muudatusettepanek nr 1 puudutab aga kõiki Eesti rongireisijaid, eriti puudega reisijaid. Sisuliselt tähendab see ka reisieabe- ja broneerimissüsteemi kooskõlla viimist Euroopa Komisjoni määrusega, mis on tehniline probleem. Isegi kui Riigikogu liikmed on nõus, et seda teabe- ja broneerimissüsteemi ei pea määrusega kooskõlla viima, kuna on ette teada, et see nõue lõpeb peagi, peaks seda olema võimalik põhimõtteliselt arutada eraldi sisulistest probleemidest.

Aga milles siis seisnevad sisulised probleemid? Ma kõikidest ei jõua ülevaadet anda, aga mõnest räägin siiski. Eelnõu muudatusettepaneku nr 1 kohaselt jääksid kuni 3. detsembrini aastal 2024 kehtima erisused määruse artiklite 10 ja 13 lõigete 2, 15 ja 22 puhul. Vaatame neid lähemalt. Artikli 13 lõige 2 kehtestab 21 000 euro suuruse ettemaksu kohustuse, mille raudteeveo-ettevõtja peaks reisija surma korral maksma tema lähedastele. Ettepaneku kohaselt jääb see erand alles, kuna lõikes kehtestatud ettemaksu miinimumsumma on eaproportsionaalselt suur võrreldes Eestis tavapäraste inimese surmaga seotud vahetute kulude suurusega. Selline oli eelnõu põhjendus. Kas selline põhjendus on moraalne? Lisaks öeldi, et reisieettevõtjal peaks selleks juhuks olema vabu vahendeid. Kas siis tõesti ei ole? Kas see põhjendus on ikka moraalne, et vahetult surmaga seotud kulud on Eestis väiksemad kui 21 000? Aga kui surma saab kolme alaealise lapse vanem? Või kui surma saab reisija Itaaliast, Uus-Meremaalt või USA-st? Me peame arvestama, et Eestis sõidavad rongiga kõikide riikide reisijad. Palun kolm minutit juurde!

14:59 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Kolm minutit lisaaega.

14:59 Annely Akkermann

Mis erandit siin õigupoolest vaja on, sest raudteeveo-ettevõtja kulud katab lõpuks kindlustus või süüdlane? Milleks pisendada Eesti rongis lähedase kaotanud inimeste õigusi?

Artikkel 15 reguleerib raudteeveo-ettevõtja vastutust hilineamise, ühendusreisist mahajäämise ja reisi tühistamise eest. Artikli 15 kohaselt peab raudteeveo-ettevõtja sõltumata süü olemasolust võtma vastutuse reisija eest alati enda peale ning hiljem ise lahendama kulude küsimused süüdi olnud osapoollega. Kas see pole elementaarne? Aga eelnõuga me taotleme raudteeveo-ettevõtjale erandit põhjusel, et raudteel ei ole veel lõppenud suuremahulised ümberkorraldustööd. Kas see lohutab või abistab kuidagi Tallinnast rongile pandud last, kes hilinevalt Tartusse jõudes avastab, et viimane buss Alatskivile on juba väljunud ning öö tuleb pääle? Hea küll, eestlane võib-olla helistab sõbrale, aga seljakotiga välismaalane?

Artikkel 22 kehtestab kohustuse abistada puudega isikuid jaamades, kus on olemas reisijaid teenindav personal, ja personalita jaamades peab olema avaldatud teave lähima personaliga jaama kohta, kus puudega isikule on vajalik abi kättesaadav. Kas see pole siis tänases Eestis elementaarne? Milleks on vaja erandit, et puudega isikule ei tehta kättesaadavaks vajalikku abi ja teavet?

Praegu on meresõiduohutuse igati viisaka pintsakunööbi külge õmmeldud veel auklik kuub. Seda on tehtud häid menetlustavasid rikkudes, tehnilisi valikuid pakkumata, sisulist arutelu pidamata ning sihtgruppi kaasamata. Teen ettepaneku eelnõu 47 teine lugemine katkestada. Algsete muudatuste, nende, mis puudutavad meresõiduohutusalaseid sätteid, jõustumine on planeeritud 21. detsembrile 2019. Kui me täna eelnõu 47 teise lugemise katkestame, siis me ei takista kuidagi eelnõu algatajatel saavutamast eesmärki võtta Euroopa Liidu direktiivi nõuded Eesti õigusesse üle 21. detsembriks s.a. Meil on aega arutada. Kui me täna eelnõu 47 teise lugemise katkestame, siis me võtame endale aega arutamiseks, kas on normaalne, kui Eestis kehtiksid rongireisijatel samasugused tarbijaõigused kui ülejäänud Euroopa Liidus. Suur tänu kaasa mõtlemast!

15:02 Aseesimees Helir-Valdor Seeder

Ma palun katkestamise ettepanekut ka kirjalikult. Ahah, tuleb. Selge. Jüri Jaanson, palun!

15:02 Jüri Jaanson

Austatud istungi juhataja! Head kolleegid! Me arutame meresõiduohutust, aga sattusime otsapidi hoopis raudteele. Esmaspäevasele majanduskomisjoni istungile tulid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ettepanekul kiireloomulised raudteeseaduse muutmise ettepanekud,

mis poogiti selle igati õige seaduseelnõu külge. Nende sisu on, et taas kord tuleb viieks aastaks erandina pikendada Euroopa Ühenduse määrusega kehtestatud raudtee-ettevõtjate kohustuste käikulaskmist. Kokku võib neid pikendada kaheks viieaastaseks perioodiks ja esimene periood saab 3. detsembril läbi. Aga hakkame nüüd mõtlema sisuliselt. Sisuline mõtlemine on see, et erand kohustuse täitmisel tähendab seda, et perioodi lõpul peab kohustuse ikkagi käiku võtma. Ehk raudtee-ettevõtjad oleksid pidanud juba 2014. aastal olukorda teadvustama ja selleks valmistuma. Miks seda ei tehtud, seda me ei tea. Selle üle võib vaielda, võib hinnata, kas erandite edasi kehtimine on õigustatud või mitte, on otstarbekas või mitte, aga ma valgustan asja natukene teise kandi pealt. Nimelt, kogu sellesse raudteeseaduse muutmisesse ei olnud kaasatud kõik sihtgrupid. Korduvalt on siin räägitud, et kaasatud on olnud raudtee-ettevõtjad, kelle ettepanekul – või nagu siin väljendati, et pärast nendega konsulteerimist – pikendatakse neid erandeid veel kord viieaastaseks perioodiks. Majanduskomisjoni istungil saime teada, et kaasatud olid ka ministeeriumid, valitsussektor, sh Sotsiaalministeerium, kes ilma märkusteta elnõu kooskõlastas. Kahjuks on majandusministeeriumil jäänud konsulteerimata kõige otsesema sihtgrupiga, Euroopa Ühenduse määruse artikli 22 sihtgrupiga ehk puuetega inimestega, Eesti Puuetega Inimeste Kojaga. Miks see nii on, seda me ei tea. Raudteeseadust on menetletud pikka aega. Me kuulsime, et see on menetluse raamidest välja läinud, aga selle raames oleks vabalt võinud ka nendega konsulteerida, neid informeerida. Eile selgus, et nad ei ole asjast üldse teadlikudki, rääkimata sellest, et neil oleks aega olnud seda arutada. Sihtgrupi mitteinformeerimine, mittekaasamine ei saa kuidagi olla põhjendatud. See ei saa olla kuidagi põhjendatud isegi sellisel juhul, kui tõesti selgub, et erandite pikendamine on mõistlik ja otstarbekas. Aga argumendid on nõrgad, me ei kuulnud ei majanduskomisjonis ega ka siit puldist ühtegi tugevat argumenti, miks seda peab tegema. Argument oli lihtsalt see, et konsulteerides selgus, et nii on.

Siit tulebki välja üks süsteemne probleem. Nimelt, ma olen pikka aega olnud Riigikogu sotsiaalkomisjonis. Sotsiaalkomisjonis on küll tavapärane praktika, et sihtgruppe puudutavate teemade või elnõude muudatusettepanekute puhul sihtgruppe kaasatakse. See on olnud elementaarne. Ma ei tea, mulle tundub, et teistes komisjonides ei ole see niisama tavapärane. See on probleem, selle halva praktika me peame murdma.

Ma küsin aega juurde ka.

15:07 Esimees Henn Põlluaas

Kolm minutit lisaaega.

15:07 Jüri Jaanson

Sihtgrupi kaasamine peaks olema hea seadusloome tava. Seda me oleme teoorias hoolega juurutada püüdnud, aga praktikas kipume eirama. Sellega ei saa nõustuda. Praktikas kipuvad seda eirama nii seadusandjad kui ka täitevvõim. Praegu on probleem selles, et meil ei ole mingit kindlust, et kui me ka saame ministeeriumilt kooskõlastuse, tagasiside, et siis ministeerium on tegelikult sihtgrupiga suhelnud. Nii et kuidas sihtgrupp, praegusel juhul Eesti Puuetega Inimeste Koda, saab neid puudutavatest asjadest üldse teada, see on täiesti juhusepõhine. Selline mittekaasamise praktika tuleb murda. Ma arvan, et see tuleb murda just nüüd ja praegu, seda ei saa järjekordselt tulevikku lükata, kas või rääkides, et meile on need muudatused hästi olulised ja lähevad palju maksma.

Nii et seetõttu kutsun Reformierakonna nimel küll üles meresõiduohutuse seaduse esimest muudatusettepanekut tagasi lükkama. Kui seda tagasilükkamist ei toimu, siis me teeme ettepaneku meresõiduohutuse seaduse elnõu 47 teine lugemine katkestada. Aitäh!

15:09 Esimees Henn Põlluaas

Nii. Palun järgmisena Kalvi Kõva kõnepulti.

15:09 Kalvi Kõva

Hea Riigikogu esimees! Head ametikaaslased! Kui meresõiduohutuse seaduse elnõu majanduskomisjoni tuli, siis oli kõigile teada, et see on direktiividest tulenev väike seadusekene, mis siis ikka, läheb ruttu ja tõenäoliselt teab mis suuri muudatusi ei tule. Aga nagu on selgunud, teise lugemise eel tulid sellised muudatusettepanekud, mis muutsid meresõiduohutuse seaduse ka raudteeseaduseks. Ma olen sada protsenti nõus sellega, mida siin puldis ütlesid Annely Akkermann ja Jüri Jaanson. Aga ma ei tulnud tegema siia lugemise katkestamise ettepanekut, sest, head sõbrad, kui esimene

muudatusettepanek leiab saalis toetust, siis juhatusel on kohustus eelnõu lugemine katkestada, sest meil kõigil siin, ka teil, head koalitsioonisaadikud, ei ole olnud võimalust teha muudatusettepanekuid raudteeseaduse kohta. Nii et, sõbrad, hääletame muudatused ära, ma arvan, et siis koguneb juhatus ja teeb ettepaneku eelnõu teine lugemine katkestada. Peale seda saame teha oma muudatusettepanekuid ja tuleme teisele lugemisele tagasi siis, kui on õige aeg. Aitäh!

15:10 Esimees Henn Põlluaas

Nii, aitäh! Rohkem sõnavõttusoove ei ole. Läheme eelnõu 47 muudatusettepanekute juurde. Esitatud on neli muudatusettepanekut majanduskomisjonilt ja juhtivkomisjoni ettepanek on arvestada kõiki täielikult. Muudatusettepanek nr 1. Taavi Rõivas, palun!

15:11 Taavi Rõivas

Aitäh! Reformierakonna fraktsioon palub seda muudatusettepanekut hääletada.

15:11 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Paneme selle ettepaneku hääletusele. Lugupeetud kolleegid, kas me võime minna hääletuse juurde? Tundub, et võime.

Panen hääletusele eelnõu 47 muudatusettepaneku nr 1. Palun esitada oma seisukoht!

Hääletustulemused

Aitäh! Muudatusettepaneku poolt on 50 Riigikogu liiget, vastu 30 ja ei osalenud 15. Muudatusettepanek on heaks kiidetud.

Muudatusettepanek nr 2. Number 3. Taavi Rõivas, palun!

15:14 Taavi Rõivas

Aitäh! Reformierakonna fraktsioon teeb ettepaneku seaduseelnõu 47 teine lugemine katkestada.

15:14 Esimees Henn Põlluaas

Jaa, võtame arvesse. Number 4, muudatusettepanek nr 4. (Elevus saalis.) Aitäh! Nüüd on meil ka kirjalikult olemas Reformierakonna fraktsiooni ettepanek. Reformierakonna fraktsioon teeb ettepaneku Vabariigi Valitsuse algatatud meresõiduohutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu 47 teine lugemine katkestada. (Hääled saalis.) Kalvi Kõva, palun!

15:15 Kalvi Kõva

Aitäh! Küsimus Riigikogu esimehele. Kuna esimene muudatusettepanek leidis siin saalis toetust ja see väga oluliselt muudab meresõiduohutuse seadust ning nagu ma oma sõnavõttus ütlesin, saadikud ei ole saanud selle n-ö uue muudatusega eelnõu kohta muudatusettepanekuid teha, kas siis juhatus ei kaalu eelnõu lugemise katkestamist? Äkki te peaksite juhatuse liikmetega nõu?

15:16 Esimees Henn Põlluaas

Jah, selles suhtes on teil õigus, et tutvumisaeg on jäänud üsna lühikeseks, aga kuna Reformierakond on esitanud ettepaneku eelnõu teine lugemine katkestada, siis ma arvan, et otsuse tegemine jääb lugupeetud Riigikogu liikmetele. Kalvi Kõva, palun!

15:16 Kalvi Kõva

See on üks võimalus teerulliga üle sõita, aga see selleks. Aga kui Riigikogu juhatus võtab vastu otsuse, et eelnõu lugemine katkestatakse, siis seda otsust ei tule saalil hääletada. Nii et ma ikkagi teen ettepaneku, et teil võiks olla see võimalus juhatusega vähemalt teemat arutada.

15:17 Esimees Henn Põlluaas

Hästi! Tulles Riigikogu liikmete soovile vastu, võtan Riigikogu eesistuja õigusega ja nimel 10 minutit vaheaega ja juhatus arutab seda küsimust. 10 minutit vaheaega, istung jätkub kell 16.27.

V a h e a e g

15:31 Esimees Henn Põlluaas

Lugupeetud kolleegid, juhatus arutas ettepanekut, kas katkestada eelnõu 47 teine lugemine. Kuid kuna komisjonis sellist ettepanekut arutelude ajal ei tehtud, siis otsustas juhatus panna saalis hääletusele Reformierakonna fraktsiooni otsuse katkestada seaduseelnõu 47 teine lugemine. Juhatus ei toetanud ettepanekut, et juhatus lugemise katkestaks. Kalvi Kõva, palun!

15:32 Kalvi Kõva

Aitäh! Jään selle juhatuse otsusega siis nõusse. Aga ma küsin tuleviku mõttes ja protokollis huvides. Kui komisjon on eelnõule lisanud kas teise seaduse või muutnud eelnõu oluliselt ja kui komisjon ei ole otsustanud, et eelnõu lugemine tuleks katkestada, kas siis tulevikus juhatus, tuginedes sellele teie täna öeldud lausele, et komisjon nii ei otsustanud, ei hakka kunagi eelnõu lugemist katkestama, mis on tegelikult tema õigus ja isegi kohustus?

15:33 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Seda ma ei ole öelnud. Kindlasti tegutseb juhatus oma kõige parema äranägemise ning meie kodu- ja töökorra seaduse alusel. Aga panen ... Jürgen Ligi, palun!

15:33 Jürgen Ligi

Aitäh! Kõrgeauline juhatus ei olnud täiskoosseisus, sellepärast äkki valgustate meid, mis olid need kaalutlused, miks on õigustatud, et selline imelik seaduste kombinatsioon on Riigikogu saalis aktsepteeritav.

15:33 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Üks põhjendus on see, mida ma juba ütlesin, et komisjonis ei esitatud vastuväiteid. Teine on see, et kaks nädalat tagasi käis majandusminister komisjonis, kus ta selgitas, miks oleks vaja see raudteed puudutav täiendus seadusesse sisse tuua. Komisjonis saadi selle vajadusest aru ja oldi sellega nõus. Kas on protseduurilised küsimused? Palun! Jürgen Ligi on saanud juba enda küsimuse esitada. Mida? Mis asja? Jah, hea küll. Teine küsimus, Jürgen Ligi.

15:34 Jürgen Ligi

Palun siiski avage seda. Minu andmetel on teid üks isik. Kas te jätate selle täiesti enda teada ja nimetate ennast juhatuseks? Milline täpselt see vaidlus oli, mida te endaga pidasite? (Naer saalis.) Millised olid poolt- ja vastuargumendid?

15:34 Esimees Henn Põlluaas

Ma usun, et härra Jürgen Ligile ei ole teadmata, et me elame infotehnoloogiaajastul ning meil on olemas ka elektroonilised sidevahendid. Kasutasime neid. Nii et aitäh! Jüri Jaanson.

15:35 Jüri Jaanson

Teise põhjendusena tõite välja kolmanda isiku ütluse selle kohta, et minister komisjonis ütles, et tegemist on kiireloomuliste ettepanekutega. Aga pigem oleks pidanud see ütlus olema selle kohta, miks see katkestamise ettepanek tagasi lükatakse. Komisjonis ei rääkinud minister ju sellest, milliste sihtgruppidega on suheldud. Tookord oli eeldus ikkagi see, et kõigi sihtgruppidega on suheldud. Nii et ma ei tea, kas te sellise otsuse tegemisel saate teise põhjendusena ikka toetuda kolmanda inimese ütlusele.

15:36 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! See ettepanek on leidnud heakskiidu ju ka ministeeriumides. Ma sain aru, et komisjon ei suhtle otse kolmandate gruppide ja huvigruppidega. Milliste gruppidega majandusministeerium on suhelnud, selle kohta minul andmed puuduvad. Kindlasti on erinevaid huvigruppe võimalik leida üsna palju. Hanno Pevkur.

15:36 Hanno Pevkur

Aitäh, istungi juhataja! Ma saan aru, et ühendust on võimalik võtta eri kanaleid pidi. Aga kuna ma Helirit siin ei näe ja tema käest küsida seda ei saa ning Siimu ma ka hetkel siin ei näe, siis küsin, kas te helistasite mõlemale juhatus liikmele ja andsite kogu ülevaate sellest, mis seisus me oleme. Kui tõesti on selline halb praktika, et midagi on kiireloomuliselt toodud Riigikogu saali nii, et ei ole kaasatud, ja Riigikogu liikmetel, nagu me aru saame, ei ole olnud sisulist võimalust seda küsimust arutada, siis tegelikult oleks ainuvõimalik tõesti see, et juhatus võtaks aja maha ja annaks selle eelnõu komisjonile tagasi. Kas te rääkisite mõlema juhatus liikmega, selgitasite neile põhjalikult – neid ei olnud ka arutelu ajal siin saalis –, milles probleemi sisu on? Mis nad mõlemad teile vastasid? Äkki annate meile ka teada.

15:37 Esimees Henn Põlluaas

Siim Kallas, teine aseesimees, on kahjuks haiglas. Vestlesin Helir-Valdor Seederiga, kes sai päris põhjaliku ülevaate, mida me siin saalis arutame. Leppisime kokku ja juhatus tegi otsuse, et juhatus ei katkesta eelnõu lugemist, aga paneme hääletusele Reformierakonna fraktsiooni ettepaneku teine lugemine katkestada. Taavi Rõivas, palun!

15:38 Taavi Rõivas

Aitäh! Minu protseduuriline küsimus on ajendatud sellest, kuidas te just eelmisele küsimusele vastasite. Juhatus on kollegiaalne organ, mis koosneb kolmest liikmest. Te kas helistasite mõlemale liikmele või te ei helistanud. Kui te ei helistanud mõlemale liikmele, siis järelikult ei saa te rääkida sellest, et on olnud mingisugune juhatus telefoni teel toimunud istung. Nii et kui te Siim Kallasega ei vestelnud või vähemasti ei proovinud temaga telefoni teel ühendust saada, siis järelikult on see juhatus istung tühine. Kas ma saan õigesti aru?

15:38 Esimees Henn Põlluaas

See on teie seisukoht. Kaja Kallas, palun!

15:38 Kaja Kallas

Aitäh! Stenogrammi huvides ma siiski tahaks märkida, esiteks, et Siim Kallas ei ole haiglas, ja teiseks, Siim Kallase telefon töötab väga hästi, ma isiklikult rääkisin temaga täpselt viis minutit tagasi, see töötas ka kümme minutit tagasi. Nii et kui see istung toimus telefoni teel ja te talle helistada isegi ei proovinud, siis tegelikult ei oleks olnud mingit põhjust talle helistamata jätta. Aga stenogrammi huvides ütlen, et ta võtab telefoni vastu.

15:39 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Mul on väga hea meel kuulda, et Siim Kallas on juba haiglast väljas. Minu andmetel oli ta seal. Väga tore, kui ta tervis parem on. Aga ma tuletan lugupeetud kolleegidele meelde, et selle eelnõu arutelul komisjonis oli otsus teine lugemine lõpetada konsensuslik. See oli konsensuslik otsus, millele andsid toetuse kõik Riigikogu fraktsioonid, kõik komisjoni liikmed. Kõik komisjoni liikmed osalesid sellel istungil, kõik olid kohal. Kordan üle: otsus oli konsensuslik. Nii et meil ei ole põhjust seda kahtluse alla panna.

Panen hääletusele Eesti Reformierakonna fraktsiooni ettepaneku ... Kuidas? (Hääl saalist.) Teeme siis uuesti, saalikutsung. Läheme hääletusprotseduuri juurde, palun!

Panen hääletusele Reformierakonna fraktsiooni ettepaneku katkestada seaduseelnõu 47 teine lugemine. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Katkestamise poolt oli 31 saadikut ja vastu 49, erapooletuid ei olnud. Ettepanek katkestada eelnõu 47 teine lugemine on tagasi lükatud ja eelnõu teine lugemine on lõppenud.

14. 16:43 Väärtpaberituru seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (28 SE) teine lugemine

15:43 Esimees Henn Põlluaas

Läheme järgmise päevakorrapunkti juurde. Algab Vabariigi Valitsuse algatatud väärtpaberituru seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 28 teine lugemine. Palun siia rahanduskomisjoni liikme Andres Suti.

15:44 Andres Sutt

Hea juhataja! Head kolleegid! Tuleme siis merelt ja raudteelt finantsturgude juurde. Tuletan meelde eelnõu sisu: Euroopa Liidu aktsionäride õiguste direktiivi ülevõtmine Eesti õigusesse, mille eesmärk on edendada börsiettevõtete ja aktsionäride vahelist suhtlust. Ehk see eelnõu puudutab ainult neid ettevõtteid, mille aktsiatega kaubeldakse.

Eelnõu algatas Vabariigi Valitsus. Muudatusettepanekute esitamise tähtjaks Riigikogu liikmed ega fraktsioonid ettepanekuid ei esitanud. Komisjon arutas seda eelnõu viiel istungil. Olid kohal ka huvigrupid: Kaubamaja Grupp AS-i ja Nasdaq CSD SE Eesti filiaali esindajad.

Räägin lähemalt muudatusettepanekutest, mille esitasid nii Kaubamaja Grupp kui ka Nasdaq CSD SE, samuti eelnõu algataja ehk Rahandusministeerium. Juhtivkomisjon tegi eelnõu kohta 13 muudatusettepanekut, millest kolm olid tehnilise iseloomuga ja ülejäänud rohkem sisulised. Nende muudatusettepanekutega täpsustati prospektiga seonduvat tühistamiskohustust ja selle ulatust. Samamoodi täpsustati maksesüsteemi mõistet ja teostatavate arvelduste lõplikust puudutavaid reegleid, nõuete rahuldamise järjekorda riigiasutuste pankroti korral, samamoodi väärtpaberite registri pidamise seaduse § 15¹, mis reguleerib väljamaksete tegemist keskdepositooriumi vahendusel ning registripidajate andmete esitamist puudutavat regulatsiooni, st et väärtpaberite registri registriandmed esitatakse arveldussüsteemi tööpäeva lõpu seisuga.

Lisaks oli ettepanek, mis puudutas dokumentide vormistamise keelt. See oli ka ainukene punkt, kus komisjoni otsus ei olnud konsensuslik. Ettepanekuga lisati väärtpaberituru seadusesse nõue, mille kohaselt tuleb juhul, kui prospekti eesti keeles ei avalikustata, avalikustada koos pakkumisega ka prospekti eestikeelne tõlge. Eelnõu algataja ettepanek oli piirduda nii nagu seni prospekti eestikeelse kokkuvõttega. Poolt hääletas 5 rahanduskomisjoni liiget (Tiit Kala, Aivar Kokk, Natalia Malleus, Merry Aart ja Peeter Rahnel), vastu olid Maris Lauri, Jürgen Ligi ja Andres Sutt ning erapooletuks jäi Dmitri Dmitrijev. Samamoodi täpsustati börsiettevõtte juhi mõistet (börsiettevõtete juhtideks loetakse ainult juhatusel liikmeid) ja täpsustati ka börsiettevõtte juhtkonna tasustamise põhimõtteid. Samamoodi olid muudatusettepanekud väärtpaberituru seaduse § 135² lisatavate punktide kohta, mis puudutavad turul kaubeldava hääleõigust andva aktsia emitendi juhtkonna tasustamise põhimõtteid ja tasustamisaruannet. Lisaks oli veel kolm ettepanekut, mis jäid komisjonis arvestamata. Esimene neist puudutas juba mainitud keelenõuet. Komisjon tegi oma ettepaneku, mis sätestas kogu prospekti tõlkimise nõude eesti keelde. Samuti ei arvestanud juhtivkomisjon Nasdaq CSD SE Eesti filiaali soovi loobuda väärtpaberite registri pidamise seaduses võimalusest blokeerida sissenõuete ja hagide tagamiseks väärtpaberikontosid ning piirduda selle asemel võimalusega blokeerida ainult väärtpabereid. Komisjoni arutelul leiti, et see muudatus vajaks lisaanalüüsi, kuna väljub käesoleva eelnõu raamidest. Viimasena ei toetanud juhtivkomisjon börsiemitentide soovi muuta ettevõttega seotud isikute olulise tehingu avalikustamise ja heakskiitmise regulatsiooni ning tõsta avalikustamisele kuuluva olulise tehingu lävendit kõrgemaks kui eelnõus sätestatud 10% konsolideeritud omakapitalist. Arutelu käigus leiti, et kõrgem lävend võimaldaks börsiettevõtetest raha lihtsamalt välja kantida. Menetluslikud otsused. Komisjon võttis 22. oktoobril vastu järgmised konsensuslikud otsused. Esiteks, teha ettepanek, et teine lugemine toimuks täna sel kuupäeval. Teiseks, kui eelnõu teine lugemine lõpetatakse, siis on komisjoni ettepanek saata eelnõu kolmandaks lugemiseks Riigikogu täiskogu päevakorda k.a 13. novembriks. Aitäh!

15:49 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Lugupeetud juhtivkomisjoni esindaja, teile on ka küsimusi. Tõnis Mölder, palun!

15:49 Tõnis Mölder

Aitäh, hea istungi juhataja! Hea ettekandja! Mul on selline küsimus: kas ma sain õigesti aru, et teie fraktsioon ei toeta seda, et börsile minevad ettevõtted võiksid oma prospekti avaldada eesti keeles? Ma tean, et Reformierakond andis täna sisse eelnõu, mis puudutab just nimelt seda, et eesti keel võiks olla

ja peaks olema au sees. Nüüd ma näen – kui te õigesti ette lugesite –, et kõik Reformierakonna liikmed, kes sinna komisjoni kuuluvad, seda ettepanekut justkui ei toeta. Miks te seda ei toeta?

15:50 Andres Sutt

Me räägime ju erinevatest asjadest. Loomulikult toetame me eesti keele kasutamist. Antud juhul on juttu prospekti täiemahulisest tõlkest eesti keelde. Senimaani on peetud piisavaks, et tõlgitakse prospekti kokkuvõtte. Meie meelest on see piisav. Loomulikult on emitent võimeline tõlkima ka kogu prospekti, küll aga tähendab see ettevõtjale lisapingutust ja -kulu, mis meie hinnangul ei ole põhjendatud.

15:51 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Jah, ikka kaks küsimust on võimalik esitada. Palun, Tõnis Mölder, teine küsimus!

15:51 Tõnis Mölder

Aitäh! Ma kujutan ette, et kui üks ettevõtte, kes endast väga lugu peab, läheb börsile ja soovib, et Eesti inimesed tema aktsiatesse investeeriksid, siis ma arvan, et nelja või viie lehekülje eesti keelde tõlkimine on küll kõige väiksem kulu selle asja juures. Ma arvan, et tõlkekulud on sellised asjad, mida need ettevõtted suudavad küll oma taskust kinni maksta. Pigem on küsimus selles, et kui ettevõtted, kes lähevad tõesti börsile ja tahavad, et eestlased nende aktsiatesse investeeriksid, hakkaksid nende aktsiaid märkima ja ostma, siis ma arvan, et keskmine eestlane võiks saada ja peaks saama terve ülevaate selle ettevõtte pakutavatest aktsiatest ikkagi oma emakeeles, eesti keeles. Nii et ma pean seda väga mõistlikuks, et selline ülevaade oleks. Mul on väga kahju, et Reformierakond seda ei toeta.

15:52 Andres Sutt

Hea küsija! Ma ei ole näinud veel ühtegi prospekti, mille pikkus on neli või viis lehekülge. Üldjuhul on need mõnisada lehekülge ja tõlgitud kokkuvõtte on tavaliselt ka vähemalt 10 lehekülge. Nii et kogu sisu, mis on vajalik, on seal kirjas. Nagu ma ütlesin, küsimus ei ole mitte võimekuses, loomulikult. Küsimus on selles, kas me paneme oma ettevõtetele võrreldes teiste ettevõtetega Euroopa Liidus mõistlikuma koormise või me teeme teistmoodi. Küsimus ei ole kindlasti mitte eesti keele mittetähtsustamises. Eesti keele eest seisame meie, seisan mina. Need kaks asja, ma arvan, ei ole niimoodi seotud, nagu te püüate väita.

15:53 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Tarmo Kruusimäe, palun!

15:53 Tarmo Kruusimäe

Täna, hea esimees! Hea ettekandja! Kas teile ei tundu, et tõejärgsel ajastul on tõest rääkimine ületähtsustatud? Tänapäeva infoühiskonnas on kõik arenenud niivõrd kiirelt, et võib-olla piisab ainult pealkirja tõlkimisest? Kõik on juba enam-vähem võimelised sisulisi kokkuvõtteid tegema ainuüksi pealkirja lugedes. Kas te ka sellise ettepaneku peale mõtlesite? Milleks lühitutvustus, piisab pealkirja tõlkimisest.

15:53 Andres Sutt

Nii lennukalt minu mõtte küll ei liikunud. Ma arvan, sisu on võimalik võtta kokku ka kümnel leheküljel ja ainult pealkirja tõlkimine ei ole kindlasti piisav.

15:53 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Kalev Kallo, palun!

15:53 Kalev Kallo

Aitäh! Lugupeetud ettekandja! Üks peamisi põhjendusi, miks ei soovita kogu prospekti tõlkida, oli see, et seni on nii tehtud, et on olnud lühikokkuvõtte. No paljusid asju on senini tehtud. Ka eelmise eelnõuga oli nii, et seni erandeid pikendati, aga edasi pikendamise tõttu tekkis väga suur torm. Nii et võib-olla me ei peaks arutama, mida seni on tehtud. Aga kas sa ei arva, et tulevikus võiks mõnda asja teisiti teha? Miks peab tegema nii, nagu seni on tehtud?

15:54 Andres Sutt

Sellega olen ma sada protsenti päri. Ma arvan, et kõige halvem argument, mida öelda, on see, et me ei tee muudatusi sellepärast, et kogu aeg on nii tehtud. Seda ma ei öelnud. Ma ütlesin, et siiani on olnud piisav, kui on tõlgitud kokkuvõtte. Me võime võtta erineva seisukoha. Mõned inimesed komisjonis olid arvamusel, et seekord teeme rohkem, mõned meist leidsid, et ka seni kehtinud kord on piisav. Ma arvan, et alati on oluline lähtuda sisust, ja sisust, ma usun, kõik ka lähtusid.

15:55 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Viktor Vassiljev, palun!

15:55 Viktor Vassiljev

Aitäh, lugupeetud juhataja! Hea ettekandja! Kas te siiski ei arva, et me elame vabas ühiskonnas, kus kõigil peaksid olema võrdsed võimalused, olgu nad mehed või naised, kõrgema või madalama haridustasemega, noored või pensionärid? Kui me jätame kellegi tädi Maali, kes on vähese keeleoskusega, ilma võimalusest lugeda sadades lehekülgedes börsiprospekte, siis see on talle alandav, see on temalt võrdsete võimaluste äravõtmine. Tänapäeva ühiskonnas on see samasugune inimeste võrdsuse printsiibi ja inimõiguste rikkumine nagu, ütleme, laste ahistamine või naiste seksuaalne kuritarvitamine. Kõigil peaks ikkagi olema võrdsed võimalused. Kas te ei arva niimoodi?

15:56 Andres Sutt

Ma olen väga nõus sellega, et loomulikult peavad kõigil olema võrdsed võimalused. Tänapäevane õigusruum täieliku tõlkimise nõuet ei kehtesta. Sel juhul on juba praegu võimalused justkui ebavõrdsed, mida mina isiklikult ei arva, aga lõpptulemusena me ju kõik hääletame siin selle seaduseelnõu üle. Komisjonis sai toetust punkt, mis teeb kohustuslikuks kogu prospekti tõlkimise, nii et ma arvan, et selle koha pealt on kõik asjad selged.

15:56 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Signe Riisalo.

15:56 Signe Riisalo

Aitäh, hea juhataja! Hea ettekandja! Tahan meelde tuletada, et õigusloomega tegeldes tuleb meil järgida mõningaid printsiipe. Väga hea, härra Vassiljev, et te selle võrdse kohtlemise ja ligipääsetavuse – antud juhul siis emakeelsele tekstile ligipääsemise – siin välja tõite. Aga mis tahes meede peab olema eesmärgipärane ja ka proportsionaalne. Siin on küsimus selles, mis on kõnealuse informatsiooni, mida on paarsada lehekülge, eesmärk, kes ja milleks seda tarbib ning kas on proportsionaalne kohustada seda tõlkima. Keegi ei keela teha enamasti ja tõlkida see paarsada lehekülge, aga kas on proportsionaalne selleks kohustada, kui selle tarbimine tegelikult ei ole nii suuremahuline? See on see proportsionaalsuse küsimus.

15:57 Andres Sutt

Ma ei tea, kas siin oli küsimus ka või oli see rohkem repliik.

15:57 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Tarmo Kruusimäe, palun!

15:57 Tarmo Kruusimäe

Täna, hea esimees! Hea ettekandja! Oskate te öelda, kui palju selliseid prospekte siis toodetakse ja hinnanguliselt kui palju jääks Eesti tõlkijatel saamata tulu või kui palju seda tulu tuleks? Kas me ei peaks mõtlema ka selle peale, et tõlkijad, kes oleksid võimelised seda teost või tassist tõlkima, saaksid võimaldada oma perekonnale parema äraelamise?

15:58 Andres Sutt

Mul ei ole midagi selle vastu, et tõlkijatel oleks piisavalt tööd ja oleks võimalik tõlkida erinevaid materjale eri keeltesse. See ei ole kindlasti mitte teema. Mul oleks väga hea meel, kui Tallinna börsile

tuleks järjest enam emitente. See on ju asi, mille eest ka see eelnõu peaks seisma, et me kohalikule väärtpaberiturule saame rohkem emitente, mis elavdab meie majandust, suurendab investeringuid, loob töökohti ja annab ka tõlkijatele võimaluse rohkem tõlkida. (Küsimus saalist: "Kui palju aastas?") Kui palju aastas? Iga number on hea. Viimasel ajal on neid tehtud väga vähe, need on üksikud, mis on tulnud. Oleks palju parem, kui me saaksime rääkida kümnetest, mitte üksikutest.

15:59 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh, lugupeetud ettekandja! Rohkem küsimusi ei ole. Avan läbirääkimised. Aivar Kokk, palun!

15:59 Aivar Kokk

Hea juhataja! Head kolleegid! Ma lihtsalt tahan selle eesti keele teema lahti rääkida, et kõigil ühtemoodi arusaam oleks. Kõik erakonnad, kes siin saalis on, püüavad igal aastal vähemalt korra või kaks eesti keelt kilbile tõsta. Tingimus, mis meil aktsiaemissioonide puhul oli, oli väga selge: Eestis toimuvate aktsiaemissioonide puhul tuleb see prospekt tõlkida eesti keelde. Meile tuli ühel hetkel pakkumine ministeeriumist, et kõik, kes on Eesti ettevõtted, peaksid seda tegema, aga kõik, kes on välisurul, ei peaks seda tegema. Me teame, et väljastpoolt Eestit on aktsiaemissioone kogu selle perioodi jooksul teinud umbes 30 ettevõtet. Me kohtleme oma ettevõtteid võrdselt. Kui on tingimus, et olgu üleni eestikeelne tõlge, siis kehtib see kõigile, kui see on kokkuvõte, siis peaks see kõigil nii olema. Peaks rõhutama veel seda, et peale eestikeelse tõlke nõude kehtestamise me ju andsime võimaluse ministrile oma määrusega 2,5 miljonist kuni 7 miljonini emissioone natuke lihtsustada, aga keelenõue jääb ikkagi sinna sisse.

Miks see keelenõue oluline on? Siin saalis läheb küll kahte lehte see arusaam, kas teise pensionisamba vabatahtlikuks muutmine on hea või mitte, aga sellega tekib teoreetiliselt 740 000 inimest, kes võiks oma raha kuskile emissiooni pakkuda. Ma mäletan, et kui meil esimene lugemine oli, siis härra Randpere Reformierakonnast oli üks nendest, kes küsis, miks ei ole eesti keele nõuet. Temal, kes on välismaal elanud ja kellel on inglise keel hästi suus, oli probleeme sellega, kui Tallinna Sadam tegi aktsiaemissiooni, kus oli ainult kokkuvõtte eesti keeles. Ta ütles, et sellest ei piisa. Ma arvan, et meie kohustus on hoida oma riigikeelt, emakeelt. Sellepärast see nõue seal ongi. See, kas ühtepidi või teistpidi, ei olegi üldiselt oluline, see on nüansside teema. Aga ma tahtsin lihtsalt selgeks teha, et kui keegi mõtles, miks seda peale suruti, siis see oli väga selgelt sellepärast, et kõigil oleks võrdsed võimalused ajada Eestis asju eesti keeles. Aitäh!

16:02 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Paistab, et rohkem kõnesoove ei ole. Lõpetan läbirääkimised ja läheme muudatusettepanekute juurde. Juhtivkomisjon ehk rahanduskomisjon on esitanud 13 muudatusettepanekut.

Muudatusettepanek nr 1, juhtivkomisjon on arvestanud täielikult. Muudatusettepanek nr 2, juhtivkomisjon on arvestanud täielikult. Number 3, juhtivkomisjon on arvestanud täielikult. Number 4, juhtivkomisjon on arvestanud täielikult. Number 5, juhtivkomisjon on arvestanud täielikult. Number 6, arvestatud täielikult. Number 7, arvestatud täielikult. Number 8, arvestatud täielikult. Number 9, arvestatud täielikult. Number 10, arvestatud täielikult. Number 11, arvestatud täielikult. Number 12, arvestatud täielikult. Ka muudatusettepaneku nr 13 kohta on juhtivkomisjon öelnud, et arvestada täielikult. Juhtivkomisjoni ettepanek on eelnõu 28 teine lugemine lõpetada. Teine lugemine on lõpetatud.

15. 17:03 Maksubaasi kahandamise ja kasumi ümberpaigutamise ennetamiseks maksulepingutega seotud meetmete rakendamise mitmepoolse konventsiooni ratifitseerimise seaduse eelnõu (88 SE) esimene lugemine

16:03 Esimees Henn Põlluaas

Nii. Läheme tänase 15. päevakorrapunkti juurde, Vabariigi Valitsuse algatatud maksubaasi kahandamise ja kasumi ümberpaigutamise ennetamiseks maksulepingutega seotud meetmete rakendamise mitmepoolse konventsiooni ratifitseerimise seaduse eelnõu 88 esimene lugemine. Palun ettekandjaks rahandusminister Martin Helme. Palun!

16:04 Rahandusminister Martin Helme

Lugupeetud spiiker! Head Riigikogu liikmed! Täna tuleb esimesele lugemisele konventsiooni ratifitseerimine, muudetakse Eesti allkirjastatud maksulepinguid, mis pole kooskõlas uue rahvusvahelise miinimumstandardiga. Selle uue rahvusvahelise maksustamise miinimumstandardi töötasid välja OECD ja G20 ühise maksubaasi kahandamise ja kasumi ümberpaigutamise vastu võitlemise projekti käigus ja see töö jäi aastatesse 2013–2015. Projekti eesmärk oli kaotada võimalused maksubaasi kahandamiseks ja kasumi ümberpaigutamiseks rahvusvahelisel tasandil. Konventsiooni tekst valmis novembris 2016 ja see võimaldab riikidel võidelda agressiivse maksuplaneerimisega. Konventsiooni eesmärk on kiirendada maksubaasi kahandamise ja kasumi ümberpaigutamise vastaste konkreetsete lahenduste rakendumist. Konventsiooniga ühinedes saavad riigid uued standardsed lepingusätted juba olemasolevatesse kahepoolsetesse maksulepingutesse lisada ilma kahepoolseid läbirääkimisi pidamata. Ühtlasi on riikidel konventsiooni kaudu võimalus suur hulk oma maksulepinguid ühekorraga uue standardiga kooskõlla viia.

Praeguseks on konventsioonile alla kirjutanud riike ja iseseisva maksujurisdiksiooniga territooriume kokku 90. Ratifitseerimiskirjad on nendest OECD peasekretärile hoiule andnud 37 riiki. Eestilt kui OECD liikmesriigilt oodatakse samuti selle konventsiooni ratifitseerimist.

Konventsioonis on 24 artiklit, mis võimaldavad muuta erinevaid maksulepingute sätteid. Eesti on nendest artiklitest kohaldamiseks valinud kuus. Valitud artiklitest kolm sisaldavad uut miinimumstandardit, üks OECD head maksutava, ülejäänud kaks artiklit on vajalikud Eesti maksustamisõiguse täpsustamiseks. 58-st konventsiooniga muudetavast maksulepingust on paljud jõustunud üle kümne aasta tagasi ja vajavad seetõttu igal juhul nüüdisajastamist.

Selleks, et Eesti maksulepingud oleksid edaspidi rahvusvahelise maksustamise miinimumstandardiga kooskõlas, muudab konventsioon kehtivaid maksulepinguid järgmiselt. Kõikide maksulepingute preambulisse lisatakse täpsustus, et maksulepingute eesmärk on ära hoida maksudest kõrvalehoidmist ja tagada, et maksupettuste tõttu ei jääks ükski tulu maksustamata. Maksulepingutesse lisandub üldine kuritarvitustevastane reegel. See reegel võimaldab maksuhalduril jätta maksulepingus ettenähtud soodustus kohaldamata, kui asjaolude põhjal saab järeldada, et soodustuse saamine oli tehingu üks peamistest eesmärkidest. Lisaks kohaldub reegel ka olukorras, kus tehingu eesmärk ei ole küll täielik maksudest kõrvalehoidmine, vaid kunstlikult soodsama maksutagajärje saavutamine. Reegel ei nõua tehingu tegeliku sisu kindlakstegemist ega tehingu ümberkvalifitseerimist.

Maksumaksja ligipääs vastastikuse kokkuleppe menetlusele paraneb, sest maksumaksjal tekib võimalus kaebustega pöörduda mõlema lepinguosalise riigi maksuhalduri poole. Praegu on võimalus pöörduda ainult oma residentriigi maksuhalduri poole ja kui see kaebust vastu ei võta, on maksumaksja võimalus kahe riigi vahelist arutelu algatada ammendunud. Loetletud muudatuste rakendumisel vähenevad nii Eesti residentide võimalused hoida kõrvale teenitud tulude maksustamisest kui ka mitteresidentide võimalused kasutada Eestit maksudest kõrvalehoidmiseks.

Konventsioon tuleb Riigikogus ratifitseerida, sest sellega muudetakse ratifitseeritud maksulepinguid. Eesti maksulepingute suhtes jõustub konventsioon kolme kuu möödumisel ratifitseerimiskirja hoiustamise kuupäevast, kuid konventsiooni muudatuste rakendumine konkreetse maksulepingu suhtes sõltub lepinguosaliste riikide vastavate teatiste esitamise kuupäevast. Igall juhul rakendatakse seda konventsiooni kaetava maksulepinguga hõlmatud maksudele ainult kalendriaasta algusest. Sellega on lühike kokkuvõte tänasest teemast ammendunud. Täna tähelepanu eest!

16:08 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh, lugupeetud ettekandja! Teile on ka küsimusi. Aivar Sõerd, palun!

16:08 Aivar Sõerd

Austatud juhataja! Austatud minister! See konventsioon, ma saan aru, katab 58 topeltmaksustamise vältimise lepingut. Venemaaga on leping alla kirjutatud aastal 2002, aga see ei ole tänaseks veel jõustunud. Kuidas Venemaaga allakirjutatud lepingu suhtes see konventsioon tehniliselt siis kehtima hakkab? Mismoodi? Te käite igal pool välismaa advokaadibüroodes, äkki te seletate selle asja ära?

16:09 Rahandusminister Martin Helme

Aitäh! Ma ei ole kindel, et see Venemaaga sõlmitud ja mitte kehtima hakkav leping on nende 58 hulgas, sest jutt käib ikkagi meie ratifitseeritud lepingute muutmisest.

16:09 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Aivar Sõerd, teine küsimus.

16:09 Aivar Sõerd

Siin on selgelt kirjas, et Eesti puhul on sellisteks lepinguteks lepingud Maroko ja Venemaaga, mida see katab. Kuidas see tehniliselt käib, seda ma tahtsingi teada. Aga need topeltmaksustamise vältimise lepingud on erineva mõjuga ka meie majandusele. Kui nendes lepingutes, mis on sõlmitud meie suuremate kaubanduspartneritega, on näiteks vabastusmeetod, mis on suurte läbirääkimiste tagajärjel kunagi aastaid tagasi saavutatud, siis see vabastusmeetod, ma saan aru, kirjutatakse selle konventsiooniga üle. Kui see ülekirjutamine käib, siis on võimalik valida kolme variandi vahel. A-variant on see, kui tasaarvestusmeetod asendatakse kõikidel juhtudel, B-variant on see, kui dividendide puhul. Millise variandi Eesti valib ja miks? See mõjutab otseselt väga oluliselt meie majandussuhteid, meie kaubandust.

16:10 Rahandusminister Martin Helme

Aitäh! Ma saan aru, et mõjutab jah. Aga me räägime siin rohkem kui 50 lepingust. Mul ei ole võimalik vastata abstraktsele küsimusele, milline variant valitakse. Tuleb ikkagi küsida, millisest konkreetsest lepingust me räägime. Antud konventsioon ei muuda nende lepingute sisu sellisel moel, et meie kahepoolsed kokkulepped kuidagi tühistuks.

16:11 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh, lugupeetud minister! Rohkem küsimusi ei ole. Palun siia juhtivkomisjoni esindaja rahanduskomisjonist Dmitri Dmitrijevi. Palun!

16:11 Dmitri Dmitrijev

Austatud eesistuja! Head kolleegid! Rahanduskomisjon arutas eelnõu k.a 22. oktoobril. Eelnõu tutvustasid meile Rahandusministeeriumi maksupoliitika osakonna juhataja Lemmi Oro ja peaspetsialist Tiina Hansson. Konventsiooni rakendamise korral vähenevad nii Eesti residentide võimalused hoida kõrvale teenitud tulude maksustamisest kui ka mitteresidentide võimalused kasutada Eestit maksudest kõrvalehoidmiseks, nii nagu minister ütles. Suurt diskussiooni komisjonis meil konventsiooni ratifitseerimise seaduse üle tegelikult ei tekkinud. Komisjon langetas järgmised konsensuslikud otsused: saata eelnõu Riigikogu täiskogu päevakorda 6. novembriks, esimene lugemine lõpetada ja teha ettepanek määrata muudatusettepanekute esitamise tähtajaks kümme tööpäeva ehk 20. november kell 17.15. Aitäh!

16:12 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Küsimusi ei ole. Avan läbirääkimised, sõna võivad võtta fraktsioonide esindajad. Ei ole sõnavõtusoove, lõpetan läbirääkimised. Kas minister soovib veel täiendavalt midagi öelda? Ei soovi. Juhtivkomisjoni ettepanek oli eelnõu 88 esimene lugemine lõpetada. Esimene lugemine on lõpetatud. Määrان muudatusettepanekute esitamise tähtajaks k.a 20. novembri kell 17.15.

16. 17:13 Eesti Vabariigi valitsuse ja Hiina Rahvavabariigi Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise ja maksupettuste tõkestamise lepingu ja selle juurde kuuluva protokolli ratifitseerimise seaduse eelnõu (93 SE) esimene lugemine

16:13 Esimees Henn Põlluaas

Jõuamegi tänase viimase päevakorrapunkti juurde. Vabariigi Valitsuse algatatud Eesti Vabariigi valitsuse ja Hiina Rahvavabariigi Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse vahelise tulumaksudega

topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise ja maksupettuste tõkestamise lepingu ja selle juurde kuuluva protokolli ratifitseerimise seaduse eelnõu 93 esimene lugemine. Palun kõnepulti ettekandjaks rahandusminister Martin Helme.

16:14 Rahandusminister Martin Helme

Lugupeetud spiiiker! Head Riigikogu liikmed, ärge nüüd kõik korraga ära jooksk! See on jah Hongkongi erihalduspiirkonna ja Eesti vahel sõlmitud topeltmaksustamise vältimise ja maksupettuste tõkestamise lepingu juurde kuuluva protokolli ratifitseerimise seaduse eelnõu. Eesti sõlmib topeltmaksustamise vältimise lepinguid, et tagada maksukeskkonna stabiilsus nii välismaistele ettevõtjatele, kes investeerivad Eestisse, kui ka Eesti ettevõtjatele, kes laiendavad oma tegevust välisturgudele. Maksulepingute eesmärk on kõrvaldada kahe riigi seaduste koosmõjust tekkida võiv rahvusvaheline topeltmaksustamine. Lepinguga jagatakse maksustusõigusi lepinguosaliste riikide vahel, hoitakse ära diskrimineerivat maksustamist ning tõkestatakse maksudest kõrvalehoidmist. Leping ei anna riikidele lisavõimalusi maksustamiseks, kuid piirab juba olemasolevaid riigisisese õigusega kehtestatud maksustamisõigusi. Maksuleping kohaldub inimesele, kes on Eesti või Hongkongi resident. Eesti ja Hongkongi vaheline leping allkirjastati 25. septembril k.a Tallinnas ja see põhineb Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni ehk OECD tüüplepingul. Eesti ja Hongkongi vahelise lepingu olulisemad punktid on järgmised. Tuluallikariigil on dividenditulu piiratud maksustamisõigus. Kinnipeetava tulumaksu ülempiir on 10% dividendi brutosummast. Tuluallikariik ei või dividendilt maksu kinni pidada, kui dividendi makstakse teise riigi või jurisdiktsiooni residendist äriühingule, valitsusele, kohaliku omavalitsuse üksusele, keskpangale ning investeerimisfondile. Intressitulu puhul ei või teise riigi residendile makstavalt intressilt kinnipeetav maksumäär ületada 10% intressi brutosummast. Tuluallikariigis ei ole õigust maksustada intresse, mille saaja on äriühing, teise riigi või jurisdiktsiooni valitsus, kohaliku omavalitsuse üksus, keskpank või investeerimisfond. Ka litsentsitasude maksustamisel sätestab leping jagatud maksustamise õiguse, tuluallikariigis on litsentsitasudelt kinnipeetava maksu ülempiir 5% litsentsitasu brutosummast. Pension ja muu seda laadi tasu maksustatakse lepingupooles, kes pensioniväljamakseid teeb. Eesti ja Hongkongi vaheline leping sätestab põhjaliku teabevahetuse isikute tulude kohta ning teabevahetuskohustus ei ole piiratud lepinguosaliste riikide residentidega. Lühidalt on see kõik. Vastan hea meelega küsimustele. Täna tähelepanu eest!

16:17 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Küsimusi on. Aivar Sõerd, palun esimesena!

16:17 Aivar Sõerd

Austatud juhataja! Austatud minister! Seesama eelmine punkt, see suur konventsioon maksudest kõrvalehoidmise vältimiseks, kas see konventsioon sellele Hiina lepingule kohaldub ka automaatselt või tuleb peale seda, kui see Hiina leping ka mõlema poole kõik menetlused läbib, uuesti tulla sellega siia Riigikokku, et see eelmine konventsioon hakkaks kohalduma või see toimub kuidagi automaatselt?

16:17 Rahandusminister Martin Helme

Aitäh! Ma loen ette ühe väikese lõigu, mille ma just ette lugesin: Eesti ja Hongkongi vaheline leping allkirjastati 25. septembril 2019 ja põhineb OECD tüüplepingul. Ehk tegelikult see juba arvestab seda eelmises punktis arutatud konventsiooni, seda tüüpraamistikku. See eelmises päevakorrapunktis käsitletud konventsioon muudab tagantjärele juba kehtivaid ja sõlmitud lepinguid. Seda lepingut ei ole me veel sõlminud, kehtima pannud ega ratifitseerinud.

16:18 Esimees Henn Põlluaas

Aitäh! Rohkem küsimusi ei ole. Järgmisena palun siia ettekandjaks rahanduskomisjoni liikme Tiit Kala.

16:18 Tiit Kala

Austatud istungi juhataja! Täna ka eelkõnelejat eelnõu põhjaliku tutvustamise eest! Kannan ette, milline arutelu oli komisjonis Eesti Vabariigi valitsuse ja Hiina Rahvavabariigi Hongkongi erihalduspiirkonna valitsuse vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest

hoidumise ja maksupettuste tõkestamise lepingu ja selle juurde kuuluva protokolliga ratifitseerimise seaduse eelnõu 93 esimese lugemise ettevalmistamisel.

Rahanduskomisjon arutas eelnõu k.a 22. oktoobril. Eelnõu tutvustasid ja komisjoni liikmete küsimustele vastasid Rahandusministeeriumi maksupoliitika osakonna juhataja Lemmi Oro ja peaspetsialist Tiina Hansson. Topeltmaksustamise vältimise lepingute eesmärk on soodustada investeeeringuid lepingupoolte vahel. Leping annab investoritele võrreldes riigisiseste õigusaktidega suurema õiguskindluse lepinguga reguleeritud maksusüsteemi elementide suhtes, kuna kahepoolse rahvusvahelise lepingu muutmine nõuab üldjuhul rohkem aega kui riigisisese õigusakti muutmine. Eesmärgi saavutamiseks piirab leping tulumakse, mida tuluallikariik teise riigi residentide tuludele võib kehtestada, tagab isikute võrdse kohtlemise ning kõrvaldab võimaliku topeltmaksustamise. Lepingus sätestatud vastastikuse teabevahetuse kohustus loob lisavõimalusi maksupettuste tõkestamiseks. Komisjon langetas järgmised konsensuslikud otsused: saata eelnõu Riigikogu täiskogu päevakorda kolmapäevaks, 6. novembriks 2019, esimene lugemine lõpetada ja teha ettepanek määrata muudatusettepanekute esitamise tähtajaks kümme tööpäeva, st 20. november kell 17.15. Detailsemaid teemasid ja küsimusi komisjonis ei tõusetunud. Ettekandjaks määrati Tiit Kala. Tänan!

16:21 Esimees Henn Pöllumäe

Aitäh! Küsimusi ei ole. Avan läbirääkimised. Kas fraktsioonide esindajatel on soovi sõna võtta? Sõnavõtusoove ei ole. Sulgen läbirääkimised. Kas rahandusministril on soovi esitada täpsustusi? Härra Helme, kas soovite? Ei soovi. Juhtivkomisjon tegi ettepaneku lõpetada eelnõu 93 esimene lugemine. Esimene lugemine on lõpetatud. Määrati muudatusettepanekute esitamise tähtajaks k.a 20. novembri kell 17.15. Ma tänan, lugupeetud kolleegid! Istung on lõppenud.

Istungi lõpp kell 17.22.